

Republika e Kosovës
Republika Kosova- Kosova Cumhuriyeti

Skupština Opštine Prizren

Br. 001/011 – 151387

Dana: 13.11.2024

REPUBLIKA E KOSOVËS • REPUBLIKA KOSOVA
KOSOVA CUMHURIYETI
Komuna e Prizrenit • Opština Prizren
Prizren Belediyesi
Drejtorija e Administratës
Direkterijati za Administraciju
Yönetim Müdürlüğü
DALËSE-IZLAZ-ÇIKIS

001-011-151387 Dt/19-11-2024

Komuna e Prizrenit
Opština Prizren – Prizren Belediyesi

Na osnovu člana 12 stav 1, 2 tačka d) Zakona br. 03/L-040, o Lokalnoj Samoupravi, član 5, stav 1, tačka 1.2 Zakona br. 05/L-020 za Ravnopravnost Polova, član 27 stav 1, Statuta opštine br. 01/011-5643, od 15. oktobra 2008. godine, nakon razmatranja predloga, Skupština opštine Prizren je na sednici održanoj 13. novembra 2024. godine usvojila ovu:

ODLUKU ZA USVAJANJE LOKALNOG PLANA DELOVANJA ZA RAVNOPRAVNOST POLOVOA ZA PERIOD 2024-2026

Član 1

Usvaja se Lokalni Plan Delovanja za Ravnopravnost Polova za period 2024-2026, u Opštini Prizren.

Član 2

Sastavni dio ove Odluke biće, biće Lokalni Plan Delovanja za Ravnopravnost Polova u Opštini Prizren za period 2024-2026.

Član 3

Za sprovođenje ove Odluke staraće se: Gradonačelnik opštine, direktorijati i drugi sektori obuhvaćeni ovim planom.

Član 4

Ova Odluka stupa na snagu nakon dostavljanja nadzornom organu, u skladu sa članom 81. Zakona o Lokalnoj Samoupravi br. 03/L-040, kao i objavljivanje na službenim jezicima na web stranici opštine.

Predsedavajuća Skupštine
Antigona Bytyqi

Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo - Kosova Cumhuriyeti

Komuna e Prizrenit
Opština Prizren – Municipality of Prizren - Prizren Belediyesi

LOKALNI AKCIONI PLAN
ZA
RODNU RAVNOPRAVNOST
2024 - 2026

Prizren 2024.

Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost (LAPRR) 2024 – 2026 pripremila je opština Prizren uz podršku UN Women Kosovo u okviru sprovođenja projekta “Gender Equality Facility” (GEF) sredstvima Evropske unije.

Radna grupa

1. Mybexhele Zhuri, predsedavajuća
2. Kumrije Bytyqi, članica
3. Nekhat Magkaj, član
4. Veton Xhemaj, član
5. Jakup Kastrati, član
6. Emine Curfri, članica
7. Haziz Krasniqi, član
8. Adelina Hoxha, članica
9. Gjafer Ponik, član
10. Eleonora Fetollari, članica
11. Fatlum Berisha, član
12. Eroll Shabani, EC Ma Ndryshe, član
13. Fisnik Minci, novinar, član

U izradi ovog plana pomogla je i gđa. Tringa Kasemi, izvršna direktorka, Centar za jednakost i pravdu, i gđa. Dhurata Prokshi, DEMOS.

Tehnička ekspertiza UN Women / GEF:

Artan Binaku, koordinator projekta
Monika Kocaqi, međunarodna konsultantkinja

Pozdravni govor gradonačelnika, g. Shaqir Totaj

Poštovane/i sugrađanke i sugrađani!

Zadovoljstvo mi je da vam predstavim jedan veoma važan dokument za našu opštinu, koji jača temelje intervencija za naš dragi Prizren i fokusira se na veoma važno pitanje za celo društvo i za mene lično, kao što je napredak ka rodnoj ravnopravnosti.

Mnogo se govori o rodnoj ravnopravnosti i napredak zakonodavstva i politika Kosova u ovom pravcu vredi istaći i čestitati. Naša opština se trudila da ove nacionalne zakone i politike sprovede u delo, kako bi omogućila jednake i sveobuhvatne usluge, ali i da se prema svakom građaninu ophodi sa poštovanjem i dostojanstvom, da niko ne bude izostavljen. Prizren, centar albanskog, turskog i bošnjačkog i druge zajednice, znanja i obrazovanja, ne može a da ne preduzme prave korake da zadovolji potrebe najugroženijih grupa i da osnaži glas žena, mladih žena i devojaka, u svim oblastima života. Ovaj cilj sam imao kao deo svog rada, jer smatram da je suština dobrog upravljanja i ko-upravljanja upravo identifikacija različitih potreba svakoga u zajednici, kao i mudra i rodno pravedna upotreba svih opštinskih resursa, da se efektivno tretiraju ove potrebe.

Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost 2024 – 2026. koji sada čitate, služi nam kao praktično sredstvo za ispunjavanje našeg zajedničkog cilja, za Prizren jednakih mogućnosti za sve njegove stanovnice i stanovnike, kao i za sve prolaznice i prolaznike, prijateljice i prijatelje, posetioce, bez obzira na uzrast, pol i druge individualne karakteristike. Mere i radnje predviđene ovim planom su odraz potreba koje su identifikovali opštinske/i službenice/i, ali i viđene u svetlu prioriteta važnih nacionalnih i međunarodnih dokumenata, posebno onih dokumenata koji objedinjuju iskustva opština širom Evrope, kao što je i Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu.

Takođe, ovaj plan je rezultat opsežnih i sveobuhvatnih konsultacija sa javnim i nejavnim institucijama na lokalnom nivou. Zahvalnost ide predstavnicama i predstavnicima ovih institucija, organizacijama civilnog društva, mladim ženama i muškarcima, kao i članovima Skupštine opštine, koji su bili deo savetodavnih sastanaka u okviru izrade ovog plana i bez oklevanja su isti odobrili. Posebno se zahvaljujemo UN Women Kosovo na podršci tehničkoj pomoći tokom celog procesa, kroz projekat „Gender Equality Facility“ koji se sprovodi sredstvima Evropske unije.

Na kraju, uz zahvalnost službenicama i službenicima opštine, na zalaganju i trudu na izradi ovog plana, želim da iskažem našu zajedničku posvećenost njegovoj realizaciji, stavljajući na raspolaganje sve neophodne ljudske resurse, finansijske, infrastrukturne, da napredujemo sigurnim i stabilnim koracima ka postizanju rodne ravnopravnosti!

g. Shaqir Totaj
Gradonačelnik Prizrena

TABELA SADRŽAJA

SPISAK SKRAĆENICA I AKRONIMA	5
I. UVOD	6
II. PRAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR	8
III. METODOLOGIJA	9
IV. VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI I SPECIFIČNI CILJEVI	11
V. TROŠKOVI ZA SPROVOĐENJE LAPRR 2024 - 2026	14
VI. IZVEŠTAVANJE I PRAĆENJE	17
VII. MATRICA LOKALNOG AKCIONOG PLANA ZA RODNU RAVNOPRAVNOST 2024 - 2026	18

SPISAK SKRAĆENICA I AKRONIMA

ARR	Agencija za rodnu ravnopravnost
BDPfA	Pekiška deklaracija i Platforma za akciju
CEDAW	Konvencija o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena
DA	Direkcija administracije
ODO	Opštinska direkcija za obrazovanje
DPRR	Direkcija za poljoprivredu i ruralni razvoj
DEF	Direkcija za ekonomiju i finansije
DVSB	Direkcija za vanredne situacije i bezbednost
DEZ	Direkcija za ekonomiju i razvoj
DGK	Direkcija za geodeziju i katastar
DI	Direkcija za inspekcije
DKOS	Direkcija za kulturu, omladinu i sport
DRSZ	Direkcija za rad i socijalnu zaštitu
DJU	Direkcija javnih usluga
DZ	Direkcija zdravstva
DTER	Direkcija za turizam i ekonomski razvoj
DUPP	Direkcija za urbanizam i prostorno planiranje
EU GAP III	Akcioni plan za rodnu ravnopravnost Evropske unije III
NGŽ	Neformalna grupa žena
ORR	Odbor za rodnu ravnopravnost
OPF	Odbor za politiku i finansije
MALS	Ministarstvo administracije lokalne samouprave
JLjPRR	Jedinica za ljudska prava i rodnu ravnopravnost
NVO	Nevladina organizacija
MNO	Međunarodna organizacija
KPRR	Kosovski program za rodnu ravnopravnost
LAPRR	Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost
GCPM	Glavni centar porodične medicine
CSR	Centar za socijalni rad
SDG	Cilj održivog razvoja
SRR	Službenica/službenik za rodnu ravnopravnost
KG	Kancelarija gradonačelnika

I. UVOD

Opština Prizren je pripremila Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost (LAPRR) 2024 - 2026, kao glavno sredstvo za sprovođenje javnih obaveza za rodnu ravnopravnost, ogledane u:

- Ustavu Republike Kosovo.
- Glavnim međunarodnim instrumentima za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena, direktno primenljive u zakonodavstvu zemlje.
- Zakonu o lokalnoj samoupravi br. 03/L-040.
- Zakonu o ravnopravnosti polova br. 05/L-020, kao i celini zakona zemlje fokusiranih na ravnopravnost, nediskriminaciju i osnaživanje žena.
- Kosovskom programu za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, kao i celini lokalnog razvojnog okvira (programi i strategije) za promociju rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena.
- Instrumentima i alatima EU fokusiranim na rodnu ravnopravnost, kao deo procesa integracije, posebno onih koji sadrže radnje koje treba preduzeti na lokalnom nivou – kao što je Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, itd.

LAPRR je pripremljen kroz interaktivan i sveobuhvatan proces, u saradnji i konsultaciji sa lokalnim javnim institucijama, organizacijama civilnog društva, Neformalnom grupom žena, međunarodnim organizacijama, Skupštinom opštine i uz glasove stanovnika opštine Prizren, koji su imali priliku da se upoznaju i daju svoje komentare na ovaj dokument tokom procesa javnih konsultacija. Čitav proces podržao su UN Women Kosovo u okviru implementacije projekta „Gender Equality Facility“ (GEF) sredstvima Evropske unije.

Rodna ravnopravnost podrazumeva da su sva ljudska bića, i žene i muškarci, slobodna da razvijaju svoje lične kapacitete i donose odluke bez ograničenja rodnim stereotipima, rigidnim rodnim ulogama ili predrasudama. Rodna ravnopravnost znači da se različita ponašanja, težnje i potrebe žena i muškaraca podjednako razmatraju, vrednuju i favorizuju. Rodna ravnopravnost ne znači da žene i muškarci treba da postanu isti, već da njihova prava, odgovornosti i mogućnosti neće zavisiti od toga da li su rođeni kao žensko ili muško (UN Women, 2011).

Rodna pravda znači da se prema ženama i muškarcima postupa pravedno, u skladu sa njihovim potrebama. Ovo može uključivati jednak tretman ili tretman koji je različit, ali se smatra ekvivalentnim u smislu prava, beneficija, obaveza i mogućnosti. U kontekstu razvoja, ciljevi za rodnu pravdu često zahtevaju uključivanje mera koje kompenzuju istorijske i društvene nedostatke žena (UN Women, 2011).¹

Kao što je opisano u tekstu Evropske povelje o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu², jedinice lokalne samouprave su sfere vlasti koje su bliže ljudima, pa predstavljaju nivoe koji imaju više mogućnosti da se bore protiv nastavka i reprodukcije nejednakosti, kao i da napreduju ka istinski ravnopravnom društvu. Ovo se može postići kombinovanjem implementacije njihovih nadležnosti sa saradnjom sa čitavim nizom lokalnih aktera, za konkretne akcije u korist ravnopravnosti žena i muškaraca³, devojaka i mladića⁴, devojčica i dečaka⁵.

Sprovođenje i promocija prava na ravnopravnost mora biti u središtu koncepta lokalne samouprave. Rodna ravnopravnost se godinama prepoznaje kao prioritet na državnom nivou, a u tu svrhu se i na lokalnom nivou radilo i radi kontinuirano. Na nivou zemlje, u Kosovskom programu za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, koji je zasnovan na Zakonu br. 05/L -020 o ravnopravnosti polova, jasno su date glavne oblasti intervencije, kao i specifični ciljevi za čiju implementaciju centralne i lokalne institucije, nevladine organizacije i svi lokalni, nacionalni i međunarodni partneri moraju raditi zajedno.

¹ Za potpuniju listu koncepata možete posetiti i: <https://eige.europa.eu/thesaurus/browse>

² Tekst Povelje možete pronaći na: <https://charter-equality.eu/the-charter/observatoire-europeen-en.html>

³ „Žene i muškarci“ u ovom LAPRR označavaju starosnu dob od preko 35 godina, pa do kraja života (uključujući i starije).

⁴ „Devojke i mladići“ u ovom LAPRR označavaju starosnu dob od 18 do 35 godina.

⁵ „Devojčice i dečaci“ u ovom LAPRR označavaju starosnu dob od 0 do 18 godina.

Kao što je definisano u Srednjoročnom budžetskom okviru (SBO) 2024-2026, misija opštine Prizren je: „Promovisanje i pružanje razvoja i povećanje blagostanja stanovnica i stanovnika opštine, uz održavanje ljudskog dostojanstva i pružanjem što kvalitetnijih usluga, pravovremeno i **jednako** za sve, kao i **osetljive na potrebe** žena/mladih žena/devojčica i muškaraca/mladića/dečaka“.

U sprovođenju zakonskog okvira i politika koje su na snazi u vezi sa pitanjima rodne ravnopravnosti, opština Prizren je osnovala Jedinicu za ljudska prava i rodnu ravnopravnost i imenovala rukovodioca Jedinice za ljudska prava i rodnu ravnopravnost koji godišnje izrađuje i sprovodi konkretni akcioni plan za napredak ka rodnoj ravnopravnosti. Ovaj plan je realizovan uz finansijsku podršku opštine i donatora, kroz partnerstva i saradnju. Isto tako, opština Prizren primenjuje principe rodne integracije i odgovornog rodnog budžetiranja kroz rodnu analizu programa pojedinih direkcija,⁶ prikupljanje podataka razdvojenih po polu i rodnoj statistici, određivanje rodno osetljivih pokazatelja itd.

Međutim, i pored napretka u tom pravcu na nivou zemlje ili na lokalnom nivou, moramo priznati da realnost i dalje govori o nedostatku rodne ravnopravnosti i pravde u praksi. Nejednakosti i diskriminacija ili višestruki nedostatak, ne samo među polovima, već i među grupama unutar istog pola, i dalje se oslanjaju na niz društvenih pojmova izgrađenih na osnovu brojnih stereotipa prisutnih u porodici, obrazovanju, kulturi, komunikaciji, poslovnom svetu, u organizaciji društva itd.

Stoga, ukoliko želimo da stvorimo društvo zasnovano na ravnopravnosti, neophodno je da organi lokalne samouprave u potpunosti uzmu u obzir rodnu integraciju u svojim politikama, organizaciji i praksi rada. Istinska jednakost između žena i muškaraca, devojaka i mladića, devojčica i dečaka, takođe je ključ ekonomskog i društvenog uspeha.

LAPRR 2024-2026 je koncipiran i povezan tačno sa pravnim okvirom i nacionalnim politikama, ali je takođe podržan i inspirisan važnim međunarodnim dokumentima, a ima za cilj da se uskladi sa standardima i zahtevima pravne tekovine EU za rodnu ravnopravnost. Mere i radnje predviđene ovim planom osmišljene su imajući u vidu činjenicu da nijedna intervencija napravljena sa bilo kakvom raspoloživim pažnjom i resursima ne može biti uspešna ako ne uzme u obzir i ne rešava na odgovarajući i jednak način različite potrebe žena i muškaraca, devojaka i mladića, devojčica i dečaka, dakle svih članova zajednice. Međutim, osnaživanje žena, devojaka i devojčica ostaje jedan od glavnih zadataka za ispunjenje ciljeva rodne ravnopravnosti. Kako bi se neophodnost inkluzivnosti izrazila što je moguće jasnije, u celom tekstu koji sledi u ovom LAPRR dosledno se koristi izraz „**u svoj njihovoj raznolikosti**“.⁷ Kroz njega se ističe važnost podrške, tretmana i osnaživanja žena, devojaka i devojčica (ali i muškaraca, mladića i dečaka) u celini, uključujući i one iz ranjivih grupa koji trpe višestruku i mešovitu diskriminaciju, zbog pola, godina, područja u kojem žive, etničke pripadnosti, invaliditeta, posebne potrebe, seksualne orijentacije, izražavanja rodnog identiteta, bivanja samohrani roditelj, bivanja žrtva/preživela/preživeli trgovine ljudima, ili drugih oblika rodno zasnovanog nasilja i nasilja u porodici, statusa migranata, tražilaca azila, ili zbog toga što je „lice pod međunarodnom zaštitom“ (odnosno sa statusom izbeglice, privremenog i pod dopunskom zaštitom), sa statusom „bez državljanstva“ itd.

Sve mere i radnje predstavljene u sklopu LAPRR 2024 - 2026, praćene su podacima koji se odnose na pokazatelje rezultata, glavne odgovorne direkcije i partnerske institucije i organizacije u implementaciji, vremenske rokove, osobe odgovorne za praćenje, kao i troškove neophodne za implementaciju. Ovo se definitivno odnosi na područja intervencije, očekivane rezultate, specifične ciljeve, relevantne pokazatelje i glavne dokumente koji podržavaju planirane korake.

⁶ Važnu ulogu ovde je odigrala i stalna podrška UN Women, posebno u okviru Regionalnog programa: „Transformativno finansiranje za rodnu ravnopravnost ka transparentnijoj, inkluzivnijoj i odgovornijoj upravi na Zapadnom Balkanu“, koji finansira SIDA i sprovodi se na Kosovu od 2020.

⁷ U okviru usaglašavanja ovog Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost sa Akcionim planom EU za rodnu ravnopravnost – EU GAP III.

II. PRAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

Ustav Republike Kosovo definiše međunarodne konvencije o ljudskim pravima kao što su Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama (poznata kao CEDAW), Rezolucija 1325 Ujedinjenih nacija o ženama, miru i bezbednosti ili Konvencija Saveta Evrope za prevenciju i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (poznata kao Istanbulska konvencija), direktno primenjivo u lokalnom zakonodavstvu i u slučaju sukoba, smatra se da ove konvencije imaju prioritet nad aktima i zakonima koje donose javne institucije.

Zakon o lokalnoj samoupravi uspostavlja pravni osnov za stabilan sistem lokalne samouprave u Republici Kosovo.

Zakon o ravnopravnosti polova garantuje, štiti i promovise ravnopravnost između polova, kao temeljnu vrednost za demokratski razvoj društva.

Kosovski program za rodnu ravnopravnost ima za cilj da osigura da je rodna ravnopravnost u centru transformacionih procesa na Kosovu, unutar svih struktura, institucija, politika, procedura, praksi i programa vlade, agencija, civilnog društva, privatnog sektora i zajednice donatora.⁸

Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost 2024 - 2026 Opštine Prizren zasniva se na skupu važnih zakonskih i institucionalnih dokumenata, koji istovremeno usmeravaju radnje širom zemlje za osnaživanje žene i napredak ka rodnoj ravnopravnosti na Kosovu. Kao najvažnije možemo navesti:

1. Glavni međunarodni instrumenti za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena:

- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima,
- Evropska konvencija o ljudskim pravima,
- Konvencija o političkim pravima žena,
- Međunarodna konvencija o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima,
- Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama (CEDAW),
- Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima deteta,
- Pekinška deklaracija i Platforma za akciju,
- Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici,
- Rezolucija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1325 o ženama, miru i sigurnosti,
- Agenda Ujedinjenih nacija za održivi razvoj, 2030,
- Strategija za rodnu ravnopravnost 2020-2025 Evropske unije i Akcioni plan za rodnu ravnopravnost (GAP III) 2021-2025,
- Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, itd.

2. Nacionalni pravni i razvojni okvir za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena:

- Ustav Republike Kosovo, članovi 7, 21. i 22,
- Zakon o lokalnoj samoupravi, br. 03/L-040,
- Zakon o ravnopravnosti polova br. 05/L-020,
- Zakon o nasleđivanju br. 2004/26,
- Zakon br. 06/L-077 o izmeni i dopuni Zakona br. 2004/32 o porodici,
- Zakon o zaštiti od diskriminacije br. 05/L-021,
- Zakon o imovini i imovinskim pravima br. 03/L-154,
- Zakon o radu br. 03/L-212,
- Zakon o prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad ženama i rodno zasnovanog nasilja br. 08/L-185,
- Zakon br. 04/L-81 o izmenama i dopunama Zakona o socijalnim i porodičnim uslugama br. 02/L-17,

⁸ Vidite NPRR, str. 11

- Zakon br. 2011/04-L-096 o izmenama i dopunama Zakona o šemi socijalne pomoći br. 2003/15,
- Zakon br. 03/L022 o materijalnoj podršci porodicama dece sa stalnim ograničenim sposobnostima,
- Zakon br. 08/L-109 o nakandi štete žrtvama krivičnih dela,
- Zakon br. 06/L-084 o zaštiti deteta,
- Zakon br. 04/L-125 o zdravstvu,
- Zakon br. 06/L-026 o azilu,
- Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024,
- Nacionalna strategija razvoja,
- Program ekonomskih reformi,
- Strategija za bolju regulativu,
- Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici i nasilja nad ženama,
- Nacionalni program za sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju,
- Strategija i Akcioni plan za imovinska prava,
- Uredba o socijalnom stanovanju,
- Akcioni plan za zdravstvenu promociju edukaciju 2024-2026, Ministarstva zdravstva, i dr.

Sve mere i radnje predviđene ovim LAPRR 2024 - 2026 takođe se smatraju zasnovanim na nacionalnim strategijama ili akcionim planovima koji pokrivaju specifične sektore prema njihovim oblastima.

Glavnu odgovornost za sprovođenje LAPRR ima **opština**. To podrazumeva odgovornost kako za neposredno sprovođenje predviđenih mera i radnji, tako i za koordinaciju sa relevantnim institucijama i akterima koji omogućavaju sprovođenje ovih mera i radnji. Dakle, ako opština nema finansijske, ljudske ili infrastrukturne mogućnosti da direktno sprovodi određenu meru ili akciju, njena odgovornost je da koordinira aktivnosti sa tom institucijom koja ima tu mogućnost, uključujući nevladine organizacije, privatne institucije, međunarodne organizacije itd. Rukovodilac Jedinice za ljudska prava i rodnu ravnopravnost ostaće odgovoran za niz mera i radnji predviđenih LAPRR, ali je to sada plan cele opštine, tako da glavna odgovornost za ovaj plan u celini nije nužno da spada na KRR. Takođe, LAPRR 2024 - 2026, raščlanjen iz godine u godinu, zamenjuje Akcioni plan za rodnu ravnopravnost koji je KRR pripremila i prezentovala gradonačelniku i Agenciji za ravnopravnost polova, na godišnjem nivou.

Važnu ulogu u rešavanju rodniha pitanja, na lokalnom nivou, ima i Neformalna grupa žena (NGŽ), koja je takođe dala značajan doprinos u izradi ovog Plana. U nastavku su sve lokalne institucije i nevladine organizacije koje su dale doprinos u izradi LAPRR uključene kao partneri za sprovođenje glavnih mera i radnji u ovom LAPRR, takođe su važne i neophodne da bi imali željene rezultate u napretku ka rodnoj ravnopravnosti. Međunarodne organizacije takođe igraju važnu ulogu ovde kroz finansijsku i tehničku podršku za sprovođenje određenih mera predviđenih ovim LAPRR.

Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost je:

- **praktično sredstvo za lociranje važnih nacionalnih i međunarodnih dokumenata koji se odnose na rodnu ravnopravnost** (naročito instrumenata koji se direktno primenjuju u zakonodavstvu zemlje).
- **dokument izrađen kroz sveobuhvatan proces**, sa dobro definisanim koracima, **čiji sadržaj odražava dostignuća i izazove** sa kojima se opština tokom godina susrela **u napretku ka rodnoj ravnopravnosti**.
- **jasan odraz uloga i odgovornosti koje je neophodno** ispuniti u okviru Opštine, kao i između Opštine i lokalnih institucija ili organizacija civilnog društva i onih međunarodnih, kako bi se u praksi **primenio princip jednakosti za sve žene, muškarce, mlade žene, mladiće, devojčice i dečake**, u svoj njihovoj raznolikosti, u opštini Prizren.

III. METODOLOGIJA

Metodologija za izradu LAPRR 2024 – 2026. bila je sveobuhvatna i razvijena kroz sledeće korake:

- ✓ **Formiranje Radne grupe za izradu ovog plana, Odlukom gradonačelnika.** Radna grupa za pripremu ovog LAPRR formirana je Odlukom gradonačelnika br. 650/23 od 09.10.2023. godine i sastavljena je od 11 (jedanaest) službenica/službeika i 2 (dva) predstavnika civilnog društva i to:
 - Mybexhele Zhuri, predsedavajuća
 - Kumrije Bytyqi, članica
 - Nekhat Magkaj, član
 - Veton Xhemaj, član
 - Jakup Kastrati, član
 - Emine Curfri, članica
 - Haziz Krasniqi, član
 - Adelina Hoxha, članica
 - Gjafer Ponik, član
 - Eleonora Fetollari, članica
 - Fatlum Berisha, član
 - Eroll Shabani, EC Ma Ndryshe, član
 - Fisnik Minci, novinar, član

- ✓ **Analiza i procena stanja kroz postojeće podatke i informacije.** Ova analiza je zasnovana na setu postojećih dokumenata opštine, ali je nesumnjivo proširena i na set zakonskog okvira i postojeće nacionalne i lokalne politike, koje se odnose na rodna pitanja.

- ✓ **Određivanje glavnih područja intervencije,** neophodnih da se uključe u matricu LAPRR 2024-2026. Ovo određivanje je urađeno praćenjem niza koraka, kao što je procena dostignuća i izazova opštine u rešavanju pitanja rodne ravnopravnosti, identifikacija prioriteta na osnovu gore pomenute analize, uzimanja u obzir i pravilnog razmatranja komentara i sugestija datih iz razgovora sa opštinskim osobljem itd.).

- ✓ **Preliminarne konsultacije unutar opštine i izrada nacrt matrice LAPRR-a.** Ove konsultacije su održane sa opštinskim osobljem, a posebno sa članovima Radne grupe i Neformalne grupe žena. Od početka ovih konsultacija predstavljeni su važni međunarodni instrumenti, posebno oni EU koji se odnose na rodnu ravnopravnost (kao što je Akcioni plan EU za rodnu ravnopravnost / EU GAP III, ili Evropska povelja o rodnoj ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, itd.). Isto tako, prioriteti pomenuti u važnim nacionalnim dokumentima kao što su Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 – 2024, Plan sprovođenja na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III, 2021 – 2025, itd. Zatim se prešlo na izradu nacrt matrice LAPRR, koja je sadržala strateške ciljeve, očekivane rezultate, dokumente koji se odnose na mere i predviđene akcije, specifične ciljeve, pokazatelje na nivou cilja, zajedno sa osnovnom vrednošću (izmerena za 2023. godinu ili će se utvrditi tokom 2024. godine) i ciljna vrednost (cilj) do 2026. godine, rezultat na nivou specifičnog cilja, kao i aktivnosti, odgovornu direkciju za sprovođenje, partneri i saradnici, vremenski okvir, troškovi za tri godine, izvor finansiranja, pokazatelji za svaku aktivnost, kao i odgovorni za praćenje sprovođenja LAPRR.

- ✓ **Objavljivanje na veb stranici Opštine za komentare i sugestije pojedinaca i interesnih grupa.** Nacrt LAPRR 2024 - 2026 je objavljen 20.05.2024. na linku <https://kk.rks-rov.net/prizren/konsultime-publike/planet-ne-konsultim-publiU> Objava je ostala otvorena za komentare i sugestije do 07.06.2024, čime je ispunjena obaveza javne konsultacije, uz podršku Zakona o lokalnoj samoupravi br. 03L-040 i Administrativnog uputstva (MALS) br. 04/2023 za otvorenu upravu u opštinama.

- ✓ **Održavanje javnih konsultacija sa stanovnicima opštine.** U skladu sa gore navedenim, opština Prizren je takođe održala javnu raspravu 29.05.2024, u 11.00 časova.

- ✓ **Poboljšanje nacrtu LAPRR.** Nakon održane javne rasprave i na kraju celokupnog procesa javnih konsultacija, Radna grupa je i poboljšala nacrt LAPRR, na osnovu svih dobijenih komentara i sugestija.
- ✓ **Poboljšanje nacrtu matrice LAPRR-a.** Nakon održane javne rasprave i na kraju celokupnog procesa javnih konsultacija, Radna grupa je poboljšala i nacrt matrice LAPRR, na osnovu svih dobijenih komentara i sugestija. Takođe, Radna grupa je kompletirala ovaj nacrt matrice sa narativnim opisom celokupnog LAPRR, čime je u potpunosti kompletiran pripremljeni dokument.
- ✓ **Obračunavanje troškova matrice LAPRR-a.** Proces obračunavanja troškova matrice LAPRR bio je izuzetno važan proces koji je takođe oduzeo svoje vreme tokom pripreme celog dokumenta. Obračun troškova je izvršen za svaku od aktivnosti predviđenih u LAPRR matrici i sredstva su podeljena prema izvoru finansiranja, konkretno sredstvima koja pokriva opština, sa postojećim ljudskim, infrastrukturnim ili finansijskim resursima, sredstvima koja pokrivaju donatori, ali i sredstva za čije se pronalaženje moraju uraditi revidiranja i planiranja u relevantnim budžetima narednih godina, ili se mora lobirati da se osiguraju kroz saradnju sa donatorima, privatnim subjektima i NVO-ima (dakle i finansijski jaz).
- ✓ **Podnošenje kompletnog dokumenta, sa obračunatim i završenim troškovima, na usvajanje u Skupštini opštine.** Nakon pripreme i završetka celokupnog procesa, kompletan dokument LAPRR, uključujući obračun troškova, dostavljen je na usvajanje Skupštini opštine, poštujući sve korake, obaveze i relevantne zakonske rokove.
- ✓ **Usvajanje LAPRR u Skupštini opštine.** LAPRR je usvojen na redovnoj sednici Skupštine opštine u oktobru 2024.

Svi navedeni koraci su u skladu ne samo sa nacionalnim obavezama, već i sa metodologijom pripreme LAPRR koju predlaže Savet evropskih opština i regiona (SEOR).⁹

Organizacije civilnog društva su imale važnu ulogu u celom procesu pripreme do finalizacije LAPRR, kao i podršku i tehničku pomoć koju su pružile UN Women Kosovo, preko dobro pripremljenog tima i konsultanta¹⁰ angažovanih za ovu svrhu, u okviru realizacije projekta „Gender Equality Facility“ (GEF) koji finansira Evropska unija.

IV. VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI I SPECIFIČNI CILJEVI

Vizija LAPRR se odnosi na:

„Dobro, sveobuhvatno i pravedno rodno upravljanje, gde žene i muškarci, devojke i mladići, devojčice i dečaci Prizrena, bez obzira na godine, mesto stanovanja, etničku i društvenu grupu, invaliditet, posebne potrebe, seksualnu orijentaciju, izražavanje rodnog identiteta, građanski status, status migranata i azilantata, status „lica pod međunarodnom zaštitom“ (sa statusom izbeglice, privremeni i pod dopunskom zaštitom), status „bez državljanstva“, status zaposlenja, ekonomski status, versku pripadnost ili karakteristike drugih pojedinaca, uživaju, poštuju i doprinose napretku ka rodnoj ravnopravnosti i njenoj primeni u praksi, u svim oblastima života”.

Principi¹¹ koji vode sprovođenje LAPRR, oslanjaju se uglavnom na načela koja u celosti vode sprovođenje Evropske povelje o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, kao što je prikazano u nastavku:

⁹ Za više informacija pogledajte: <https://charter-equality.eu/the-action-plan-step-by-step/definir-un-plan-daction-en.html>

¹⁰ Gđa. Monika Kocaqi, međunarodni konsultant.

¹¹ Za detaljnija objašnjenja svakog principa možete pogledati tekst Evropske povelje o ravnopravnosti na adresu: https://www.ccre.org/img/uploads/piecesjointe/filename/charte_egalite_al.pdf

1. **Jednakost između žena i muškaraca, devojaka i mladića, devojčica i dečaka svoj njihovoj raznolikosti je osnovno pravo.** Ovo pravo organi lokalne samouprave moraju sprovesti u svim svojim oblastima odgovornosti; takođe uključuje obavezu uklanjanja svih oblika diskriminacije, direktne ili indirektno.
2. **Kako bi se osigurala rodna ravnopravnost, moraju se rešiti pitanja diskriminacije i višestrukih prepreka.** Napori za postizanje rodne ravnopravnosti moraju uzeti u obzir i rešavati – iz sveobuhvatne, sistemske i strukturalne perspektive – načine na koje rod stupa u interakciju s drugim faktorima kao što su pol, rasa, boja kože, etničko ili društveno poreklo, genetske osobine, jezik, religija ili uverenje, politička i sva druga mišljenja, pripadnost nacionalnoj manjini, bogatstvo, poreklo po rođenju, invaliditet, godine ili seksualna orijentacija.
3. **Uravnoteženo učešće žena i muškaraca, devojaka i mladića u donošenju odluka je preduslov za demokratsko društvo.** Pravo na ravnopravnost žena i muškaraca, devojaka i mladića, devojčica i dečaka, zahteva da organi lokalne samouprave preduzmu sve odgovarajuće mere i usvoje sve odgovarajuće strategije za promovisanje uravnotežene zastupljenosti i učešća u svim sferama odlučivanja.
4. **Uklanjanje rodni stereotipa je od suštinskog značaja za postizanje rodne ravnopravnosti.** Organi lokalne samouprave treba da promovišu rad na otklanjanju stereotipa i prepreka koje stvaraju nejednakost u položaju i stanju žena/devojaka/devojčica i koje su izvor nejednakog vrednovanja uloga žena i muškaraca, devojaka i mladića sa političkog, ekonomskog, društvenog i kulturnog aspekta.
5. **Integracija rodne perspektive u sve aktivnosti organa lokalne samouprave neophodna je za unapređenje rodne ravnopravnosti.** Rodnu perspektivu treba uzeti u obzir prilikom kreiranja politika, metoda i instrumenata koji utiču na svakodnevni život lokalnog stanovništva - na primer korišćenjem tehnika „rodne procene“, „rodne revizije“, „rodne integracije“ i „rodno odgovornog budžetiranja“. Da bi se postigao ovaj cilj, potrebno je analizirati i uzeti u obzir mnoga i opsežna iskustva različitih grupa žena u lokalnom životu, kao i njihove uslove života i rada.
6. **Akcioni planovi, podržani odgovarajućim resursima, neophodni su instrumenti za unapređenje rodne ravnopravnosti.** Organi lokalne samouprave moraju izraditi akcione planove i programe za rodnu ravnopravnost, podržane finansijskim i ljudskim resursima neophodnim za njihovu realizaciju.

Strateški ciljevi LAPRR-a.

LAPRR 2024 - 2026 se sastoji od pet strateških ciljeva, koji su takođe usklađeni i sa:

- Zakonom br. 05/L-020 za rodnu ravnopravnost,
- Kosovskim programom za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024,
- Planom implementacije na nivou države za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025,
- Konvencijom o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW),
- Konvencijom Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija),
- Pekinškom deklaracijom i platformom za akciju (BDPfA),
- Agendom 2030, Ciljevima održivog razvoja (SDG) 2030,
- Akcionim planom za rodnu ravnopravnost EU 2021-2025 (EU GAP III),
- Evropskom poveljom o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu itd.

Pet strateških ciljeva LAPRR-a 2024 - 2026 opštine Prizren su navedeni u nastavku:

1. Promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mladih i devojaka u svoj njihovoj različitosti.
2. Promocija seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava.
3. Promovisanje ekonomskih, socijalnih i prava i prava na dostojanstveno zapošljavanju, kao i osnaživanje devojaka, mladih žena i žena.
4. Smanjenje rodni nejednakosti u kvalitetnom obrazovanju, kulturi i sportu, za žene, muškarce, mlade žene, mlade ljude, devojke i dečake, u svoj njihovoj različitosti.
5. Sloboda od svih oblika rodno zasnovanog nasilja.

Svaki od ovih strateških ciljeva dalje je raščlanjen na očekivane rezultate, specifične ciljeve, pokazatelje njihovog merenja, kao i konkretne mere i radnje, koje su detaljno prikazane u matrici akcionog plana, gde su date potpuni informacije o implementaciji i evaluaciji rezultata.

Napredak i efektivnost u implementaciji LAPRR-a nužno zahteva obezbeđivanje neophodnih i dovoljnih ljudskih, finansijskih i infrastrukturnih resursa, kao i koordinaciju delovanja i međuinstitucionalnu saradnju sa drugim lokalnim institucijama, organizacijama civilnog društva, privatnim institucijama, kao i međunarodnim organizacijama koje rade na osnaživanju žena i postizanju rodne ravnopravnosti. Isto tako je neophodno i prikupljanje i redovno ažuriranje podataka razvrstanih ne samo po polu, već i po nizu drugih individualnih karakteristika, kontinuirano praćenje napretka implementacije predviđenih radnji, kao i transparentnost i odgovornost za postignute rezultate za napredovanje ka viziji koja vodi ovaj LAPRR.

Očekivani rezultati, specifični ciljevi i pokazatelji

<p>Strateški cilj:</p> <p>1. Promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mladih žena i devojaka u svoj njihovoj različitosti</p>
<p>Očekivani rezultati:</p> <p>1. a. Učešće mladih ljudi i žena, u svoj njihovoj različitosti, u političkom i javnom odlučivanju je poboljšano.</p> <p>1.b. Razvojni i interventni planovi u svim oblastima, kao i budžetski programi Opštine, sa rodnom perspektivom, su integrisani.</p>
<p>Specifični ciljevi:</p> <p>1.1. Povećanje učešća i stvaranje jednakih mogućnosti za liderstvo u političkom i javnom odlučivanju, za žene, mlade žene i devojke, u svoj njihovoj različitosti, suočavanje sa diskriminatornim društvenim normama i rodni stereotipa, koji promovisu nejednakost i višestruku diskriminaciju i isprepletenost.</p> <p>1.2. Povećanje mera i akcija opštine koje uzimaju u obzir i sprovode rodnu integraciju i odgovorno rodno budžetiranje.</p>
<p>Pokazatelji na nivou cilja:</p> <p>1.1.a. Broj žena, mladih žena i devojaka, u svoj svojoj raznolikosti, informisanih o pravima i značaju ravnopravnog učešća u političkom i javnom odlučivanju.</p> <p>1.2.a. Procenat opštinskog budžeta posvećen radnjama za osnaživanje žena i napredak ka rodnoj ravnopravnosti.</p>
<p>Strateški cilj:</p> <p>2. Promocija zdravlja i seksualnih i reproduktivnih prava.</p>
<p>Očekivani rezultati:</p> <p>2. a. Edukacija o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među profesionalcima i u zajednici, dobija poseban značaj.</p> <p>2.b. Odlučivanje o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među devojka, dečacima, mladim ženama, mladim ljudima, ženama i muškarcima, je značajno poboljšano.</p>
<p>Specifični cilj:</p> <p>2.1. Povećanje pristupa žena, mladih žena, devojaka, kao i muškaraca, mladih ljudi i dečaka, u svoj njihovoj raznolikosti, kvalitetnim zdravstvenim i uslugama seksualnog i reproduktivnog zdravlja.</p>
<p>Indikator na nivou cilja:</p>

2.1.a. Broj žena, mladih žena, devojaka, kao i muškaraca, mladih ljudi i dečaka, u svojoj raznolikosti, sa povećanim pristupom seksualnom i reproduktivnom zdravlju i uslugama.

Strateški cilj:

3. Promovisanje ekonomskih, socijalnih prava i prava na dostojanstveno zapošljavanje, kao i osnaživanje devojaka, mladih žena i žena.

Očekivani rezultati:

3. a. Učešće žena i mladih žena u apliciranju za opštinske subvencije koje se odnose na poljoprivredu i ekonomski razvoj, značajno poboljšano.

3.b. Podrška opštine kvalitativnim i rodno osjetljivim socijalnim uslugama, povećana.

Specifični ciljevi:

3.1. Povećanje pristupa žena i mladih žena, u svojoj njihovoj raznolikosti, uslugama, proizvodima i finansijskim resursima koji utiču na njihovo ekonomsko osnaživanje.

3.2. Povećanje pristupa žena, muškaraca, mladih žena, mladih ljudi, devojaka i dečaka, u svojoj njihovoj raznolikosti, kvalitativnim, inkluzivnim i rodno odgovornim socijalnim uslugama.

Pokazatelji na nivou cilja:

3.1.a. Broj žena/mladih poljoprivrednika i u preduzetništvu, korisnica grantova i subvencija opštine.

3.2.a. Broj stanovnika opštine koji imaju koristi od kvalitativnih, sveobuhvatnih i rodno odgovornih socijalnih usluga.

Strateški cilj:

4. Smanjenje rodni nejednakosti u kvalitetnom obrazovanju, kulturi i sportu, za žene, muškarce, mlade žene, mlade ljude, devojke i dečake, u svojoj njihovoj različitosti.

Očekivani rezultati:

4. a. Broj žena, mladih žena i devojaka u svojoj raznolikosti, uključenih u kvalitetno obrazovanje i proces celoživotnog učenja, značajno povećan.

4.b. Jednake mogućnosti za angažovanje i uvažavanje ličnosti iz umjetnosti, kulture i sporta, za žene, muškarce, mlade žene, mladiće, devojke i dečake, poboljšane.

Specifični ciljevi:

4.1. Pružanje jednakih mogućnosti za kvalitetno obrazovanje i celoživotno učenje, za devojke, mlade žene i žene, kao i dečake, mlade ljude i muškarce opštine, u svojoj njihovoj raznolikosti.

4.2. Promovisanje uspešnih uzora žena, mladih žena i devojaka, u svojoj njihovoj različitosti, koji ulažu i aktivno učestvuju u umetnosti, kulturi i sportu.

Pokazatelji na nivou cilja:

4.1.a. Broj devojaka, mladih žena i žena iz svih grupa uključenih u kvalitetno obrazovanje i usluge stručnog osposobljavanja.

4.2.a. Broj mladih žena i devojaka koje se promovišu kao uspešni modeli u umetnosti, kulturi i sportu.

Strateški cilj:

5. Sloboda od svih oblika rodno zasnovanog nasilja.

Očekivani rezultati:

5. a. Žene, muškarci, mlade žene, mladi ljudi, devojke i dečaci, u svojoj raznolikosti, činioci su promene za društvo jednakih mogućnosti i bez nasilja.

Specifični cilj:

5.1. Jačanje Koordinacionog mehanizma za zaštitu žrtava/preživelih nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja.

Pokazatelj na nivou cilja:

5.1.a. Broj predmeta kojima se upravlja efikasno i na multisektorski koordinisan način, od strane članova Koordinacionog mehanizma u Prizrenu.

V. TROŠKOVI ZA SPROVOĐENJE LAPRR-a MAJ 2024 - 2026

Sve aktivnosti predviđene u matrici LAPRR-a 2024 - 2026 praćene su neophodnim finansijskim troškovima za njihovu realizaciju, koji se dalje raščlanjuju na troškove koje pokriva sama opština (kako sa postojećim ljudskim, finansijskim i infrastrukturnim resursima, tj. kao i sa resursima koje treba da doda), troškove koje pokrivaju donatori i treće strane, kao i troškove koje treba obezbediti (ili finansijsku prazninu).

Važno je napomenuti da iako dobar deo delatnosti opština pokriva angažovanjem postojećih ljudskih i finansijskih resursa (odnosno službenika/službenica, koji trenutno primaju fiksnu platu, sala/objekata koje poseduje za razvoj različitih delatnosti, ili stavljajući na raspolaganje vozila i kancelarijski materijal koji se ukupno nabavlja za celu ustanovu i dr.), u ovom Lokalnom akcionom planu za rodnu ravnopravnost 2024 - 2026. godine je takođe evidentirana odgovarajuća vrednost ovog doprinosa, sa ciljem da se tokom praćenja i evaluacije njegove implementacije omogući evaluacija i kroz ekonomičnost. Važno je imati u vidu činjenicu da su ovi proračuni rađeni za minimalne vrednosti koje bi organizovanje predloženih aktivnosti zahtevalo.

Prikazani troškovi su indikativni i odobrenje ovog Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost 2024 – 2026, sa obračunom troškova, ne podrazumeva automatski i njegovo budžetiranje. U cilju budžetiranja i izdvajanja relevantnih godišnjih sredstava, bez kojih ne može zaživeti sprovođenje ovog LAPRR-a, opština mora u okviru godišnjih i srednjoročnih budžetskih projekcija uključiti i mere predviđene ovim LAPRR-om. U tom kontekstu neophodna je podrška i lobiranje same Neformalne grupe žena za obezbeđivanje finansijskih sredstava za realizaciju aktivnosti/mera, kroz njihovo uključivanje u godišnji ili srednjoročni budžet Opštine.

Uz godišnju reviziju Lokalnog akcionog plana, ***mora se izvršiti i revizija predloženih troškova***, na osnovu načina na koji su uključeni u godišnje budžete ili SOB-ove opštine, kao i u ugovore sa potencijalnim donatorima ili partnerima. Ovo zahteva povećanu pažnju, posebno u periodu pripreme SOB-ova i godišnjih budžeta, kako bi se u njih uključile mere i radnje predviđene u matrici LAPRR-a, prema podelama u godinama.

Iz urađenih proračuna proizilazi da su ukupni troškovi za realizaciju LAPRR 2024-2026 u iznosu od **3,263,065 evra**. Od ovih:

- **243,765 evra** su troškovi za sprovođenje strateškog cilja 1. Promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mladih žena i devojaka u svojoj njihovoj različitosti.
- **136,315 evra** su troškovi za sprovođenje strateškog cilja 2. Promovisanje zdravlja i seksualnih i reproduktivnih prava.
- **2,203,300 evra (gde se uključuju grantovi i subvencije koje je obezbedila opština)** su troškovi za sprovođenje strateškog cilja 3. Promovisanje ekonomskih, socijalnih prava i prava na dostojanstveno zapošljavanje, kao i osnaživanje devojaka, mladih žena i žena.
- **616,740 evra** su troškovi za realizaciju strateškog cilja 4. Smanjenje rodne nejednakosti u kvalitetnom obrazovanju, kulturi i sportu, za žene, muškarce, mlade žene, mlade ljude, devojke i dečake, u svojoj njihovoj različitosti.
- **62,945 evra** su troškovi za sprovođenje strateškog cilja 5. Sloboda od svih oblika rodno zasnovanog nasilja.

U ukupnim troškovima od **3,263,065 evra** neophodnih za punu implementaciju LAPRR-a 2024-2026. za sve vreme njegovog trajanja (tri godine):

- **3,105,428 evra su troškovi koji će se pokriti od strane opštine** (sa postojećim osobljem i sa nenovčanim doprinosom – sale, sredstva i sl.), dakle ***koje ne treba obračunavati kao dodatak budžetu, jer i ljudski i infrastrukturni resursi postoje***. Ovo takođe uključuje grantove ili subvencije planirane za određene oblasti i za stanovnike u svojoj njihovoj raznolikosti, a iz godine u godinu će se meriti kolike su koristi imale posebno žene, mlade žene i devojke.
- **28,353 evra su troškovi koje pokrivaju različiti donatori** (koji su se unapred složili prilikom pripreme nacrtu LAPRR-a).
- **129,285 evra (ili 4% ukupnog trogodišnjeg budžeta) predstavlja finansijsku prazninu**, za koju će opština lobirati za iznalaženje finansijskih sredstava, ili će izvršiti svoje dodatno planiranje u narednim SOB-ovima, počev od SOB-a 2025-2027.

Strateški ciljevi	Specifični ciljevi	Ukupni troškovi za tri godine	Opština	Potvrđeni donatori	Financijska praznina
1. Promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mladih žena i devojaka u svojoj njihovoj raznolikosti.	1.1. Povećanje učešća i stvaranje jednakih mogućnosti za liderstvo u političkom i javnom odlučivanju, za žene, mlade žene i devojke, u svojoj njihovoj raznolikosti, suočavanje sa diskriminatornim društvenim normama i rodnim stereotipima, koji promovišu nejednakost i višestruku i isprepletenu diskriminaciju.	117,700 evra	37,973 evra	15,618 evra	64,110 evra
	1.2. Povećanje mera i radnji opštine koje uzimaju u obzir i sprovode rodnu integraciju i odgovorno rodno budžetiranje.	126,065 evra	71,890 evra	11,235 evra	42,940 evra
Ukupno Strateški cilj 1:		243,765 evra	109,863 evra	26,853 evra	107,050 evra
2. Promovisanje zdravlja i seksualnih i reproduktivnih prava.	2.1. Povećanje pristupa žena, mladih žena, devojaka, kao i muškaraca, mladih ljudi i dečaka, u svojoj njihovoj raznolikosti, kvalitetnim zdravstvenim i uslugama seksualnog i reproduktivnog zdravlja.	136,315 evra	133,315 evra	1,500 evra	1,500 evra
Ukupno Strateški cilj 2:		136,315 evra	133,315 evra	1,500 evra	1,500 evra
3. Promovisanje ekonomskih, socijalnih prava i prava na dostojanstveno zapošljavanje, kao i osnaživanje devojaka, mladih žena i žena.	3.1. Povećanje pristupa žena i mladih žena, u svojoj njihovoj raznolikosti, uslugama, proizvodima i finansijskim resursima koji utiču na njihovo ekonomsko osnaživanje.	6,300 evra	6,300 evra	0 evra	0 evra
	3.2. Povećanje pristupa žena, muškaraca, mladih žena, mladih ljudi, devojaka i dečaka, u svojoj njihovoj raznolikosti, kvalitativnim, sveobuhvatnim i rodno odgovornim socijalnim uslugama.	2,197,000 evra	2,191,000 ¹² evra	0 evra	6,000 evra
Ukupno Strateški cilj 3:		2,203,300 evra	2,197,300 evra	0 evra	6,000 evra

¹² Ovdje su uključene ukupne subvencije za sve porodice sa niskim primanjima. U godišnjim izveštajima bice izvršena podela prema ženama koje su nosioci domaćinstva.

4. Smanjenje rodni nejednakosti u kvalitetnom obrazovanju, kulturi i sportu, za žene, muškarce, mlade žene, mlade ljude, devojke i dečake, u svojoj njihovoj raznolikosti.	4.1. Pružanje jednakih mogućnosti za kvalitetno obrazovanje i celoživotno učenje, za devojke, mlade žene i žene, kao i dečake, mlade ljude i muškarce opštine, u svojoj njihovoj raznolikosti.	613,800 evra	613,800 ¹³ evra	0 evra	0 evra
	4.2. Promovisanje uspešnih uzora žena, mladih žena i devojaka, u svojoj njihovoj raznolikosti, koji ulažu i aktivno učestvuju u umetnosti, kulturi i sportu.	2,940 evra	1,380 evra	0 evra	1,560 evra
Ukupno Strateški cilj 4:		616,740 evra	615,180 evra	0 evra	1,560 evra
5. Sloboda od svih oblika rodno zasnovanog nasilja.	5.1. Jačanje Koordinacionog mehanizma za zaštitu žrtava/preživelih nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja.	62,945 evra	49,770 evra	0 evra	13,175 evra
	Ukupno Strateški cilj 5:	62,945 evra	49,770 evra	0 evra	13,175 evra

Za više detalja pogledajte Matricu Lokalnog akcionog plana u nastavku.

VI. IZVEŠTAVANJE I MONITORING

Proces izveštavanja za sprovedene aktivnosti biće odrađeno od strane Odeljenja nadležnog za sprovođenje aktivnosti pri *Kancelariji gradonačelnika*.

Odmah po usvajanju Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost 2024 – 2026, kao prvog koraka njegove implementacije, biće prikupljeni podaci za osnovnu vrednost pokazatelja na nivou specifičnih ciljeva. Isto tako biće sačinjeni listovi pokazatelja sa informacijama koje se moraju prikupljati i izveštavati na osnovu aktivnosti, ali i na osnovu specifičnih ciljeva. *Izveštavanje na osnovu specifičnih ciljeva* biće pripremljeno *dva puta godišnje (svakih 6 meseci)* ili na osnovu zahteva Kancelarije gradonačelnika.

Monitoring implementaciju Lokalnog akcionog plana *na nivou ciljeva* biće obavljeno od *Odbora za rodnu ravnopravnost (ORR)* i *Neformalne grupe žena (GŽ)* na nivou *Skupštine opštine*. Pripremljeni izveštaji biće prosleđeni po potrebi/zahtevu Agenciji za ravnopravnost polova ili Ministarstvu za administraciju lokalne samouprave. Na osnovu sprovedenog monitoringa, LAPRR treba periodično ocenjivati i unapređivati, a najmanje svake godine od dana njegove implementacije.

¹³Ovo uključuje stipendije i investicije ukupno. Opština će godišnje izveštavati koliki % ovog budžeta ide za žene, mlade žene i devojke.

VII. MATRICA LOKALNOG AKCIONOG PLANA ZA RAVNOPRAVNOST POLOVA 2024 - 2026

STRATEŠKI CILJ:	1. PROMOVISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI I OSNAŽIVANJA ŽENA, MLADIH ŽENA I DEVOJAKA U SVOJ NJIHOVOJ RAZNOLIKOSTI.								
Očekivani rezultati:	1. a. Učešće mladih ljudi i žena, u svoj njihovoj različitosti, u političkom i javnom odlučivanju, poboljšano. 1.b. Razvojni i interventni planovi u svim oblastima, kao i budžetski programi Opštine, sa integrisanom rodnom perspektivom.								
Reference na ključne dokumente:	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon br. 05/L-020 o ravnopravnosti polova, članovi 1, 2, 4, 5, 6, 12. - Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, strateški cilj 1, specifični cilj 1.2, strateški cilj 3, specifični ciljevi 3.1 i 3.2. - Plan implementacije na nivou države za Kosovo Akcionog plana EU-a za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 1, specifični ciljevi 3.2 i 3.7, tematska oblast 4, specifični ciljevi 4.1, 4.2 i 4.4. - Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) - članovi 2, 3, 4, 5 i 7. - Konvencija SE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) – članovi 4 i 6. - Pekinška deklaracija i platforma za akciju (BDPfA), kritične oblasti 7, 8 i 9. - Agenda 2030, Ciljevi održivog razvoja (SDG) 2030, SDG 5, cilj 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.a i 5.c, pokazatelji 5.1.1, 5.2.1, 5.2.2, 5.3.4 , .1, 5.5.1, 5.5.2, 5.a.1, 5.a.2 i 5.c.1; SDG 16, cilj 16.7 i 16.b, pokazatelji 16.7.1, 16.7.2 i 16.b.1 - Akcioni plan EU-a za rodnu ravnopravnost 2021-2025 (EU GAP III), tematska oblast 4. - Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10. 								
Specifični cilj:	1.1. Povećanje učešća i stvaranje jednakih mogućnosti za liderstvo u političkom i javnom donošenju odluka, za žene, mlade žene i devojke, u svoj njihovoj različitosti, suočavanje sa diskriminatornim društvenim normama i rodnim stereotipima, koji promovišu nejednakost i višestruku i isprepletenu diskriminaciju.								
Pokazatelj	Osnovna vrednost (2024)	Cilj poslednje godine (2026)	Rezultat						
1.1.a. Broj žena, mladih i devojaka, u svoj svojoj raznolikosti, informisanih o pravima i značaju ravnopravnog učešća u političkom i javnom odlučivanju.	Biće utvrđeno	Povećano za 10%	Veći broj devojaka, mladih žena i žena, u svoj svojoj različitosti, informisano je i svesno o pravima i značaju ravnopravnog učešća u političkom i javnom odlučivanju.						
AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VREMENSKI ROK	TROŠAK (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJI	MONITORING
	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/pomoćne kancelarije		2024	2025	2026			
1.1.1.Informativni sastanci sa ženama i mladim ženama, u svoj	Neformalna grupa žena (GŽ)	Jedinica za ljudska prava i ravnopravnost	2024 - 2026	1,220 € (opština)	1,220 € (opština)	1,220 € (opština)	Kancelarija gradonačelnika (KG)	- Održano 6 sastanaka (2 godišnje)	Odbor za rodnu ravnopravnost (ORR)

njihovoj različitosti, o značaju učešća u radu Lokalnih saveta.		polova (JLjPRP) Nevladine organizacije (NVO) Međunarodne organizacije (MO)						- 240 žena informisano (80 godišnje), podeljeno po godinama, nacionalnoj pripadnosti, prebivalištu, itd.	Neformalna grupa žena (NGŽ)
1.1.2. Identifikacija potreba i organizacija obuke/ili aktivnosti za jačanje kapaciteta za žene i muškarce izabrane za predsednice/ke sela i lokalnih saveta	JLjPRP	GŽ NVO MO	2025 - 2026	/	Obračunavaće se na osnovu procene njihovih potreba i zahteva	Obračunavaće se na osnovu procene njihovih potreba i zahteva	JLjPRP Donatori	- Broj razvijenih aktivnosti za jačanje kapaciteta i broj osoba koja su uključena, podeljen po polu, starosti, etničkoj pripadnosti, položaju itd.	ORR GŽ
1.1.3. Informativne sesije sa učenicima/učenicama u školama opštine o rodno ravnopravnom učešću i liderstvu, kao i o drugim pitanjima osnaživanja žena i rodne ravnopravnosti.	Opštinska direkcija za obrazovanje (ODO)	JLjPRP Škole NVO MO	2024 - 2026	3,715 € (od čega 2,423 € opština i 1,293 € donator)	3,715 € (od čega 2,423 € opština i 1,293 € donator)	3,715 € (od čega 2,423 € opština i 1,293 € donator)	ODO Donatori ¹⁴	Održane 33 sesije (9 sesija u školama i 2 sesije na univerzitetu, godišnje) - 825 lica informisano (275 godišnje), podeljeno	ORR GŽ

¹⁴ Centar za jednakost i pravdu, Prizren će takođe doprineti ovoj aktivnosti

								prema polu, starosti, nacionalnosti, prebivalištu, itd.	
1.1.4. Informativne/trening sesije o rodnoj ravnopravnosti i značaju rodne integracije u lokalnim politikama, za Neformalnu grupu žena.	Skupština opštine	JLjPRP NVO MO	2024 - 2026	520 € (od toga 300€ opština i 220€ donator)	520 € (od toga 300€ opština i 220€ donator)	520 € (od toga 300€ opština i 220€ donator)	KG Donatori ¹⁵	- Održano 6 sesija (2 godišnje) - 10 odbornica informisano, podeljenih po godinama, položaju, političkoj partiji itd.	ORR GŽ
1.1.5. Aktivnosti na podizanju svesti u okviru “Nedelje žena” (8. mart).	JLjPRP	GŽ NVO MO	2024 - 2026	2,430 € (od toga 1,080€ opština i 1,350€ donator)	2,430 € (od toga 1,080€ opština i 1,350€ donator)	2,430 € (od toga 1,080€ opština i 1,350€ donator)	ZK Donatori ¹⁶	- Obavljene 15 aktivnosti (5 godišnje) - 300 lica informisano (100 godišnje), podeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti, itd.	ORR GŽ
1.1.6. Aktivnosti podizanja svesti za obeležavanje međunarodnog(ih) dana devojaka ¹⁷ .	JLjPRP	ODO GŽ	2024 - 2026	2,060 €	2,060 €	2,060 €	KG	- Obavljeno 6 aktivnosti (2 godišnje)	ORR GŽ

¹⁵ DEMOS će takođe doprineti ovoj aktivnosti

¹⁶ Centar za jednakost i pravdu, Prizren će takođe doprineti ovoj aktivnosti

¹⁷ Generalna skupština Ujedinjenih nacija proglasila je **11. oktobar** Međunarodnim danom devojaka, kako bi se priznala prava devojaka i jedinstveni izazovi sa kojima se devojke suočavaju širom sveta (usvojena Rezolucijom 66/170, od 19. decembra 2011. godine). Međunarodni dan usmerava pažnju na potrebu adresiranja izazova sa kojima se suočavaju devojke i da se promoviše

		NVO MO		(od toga 1,330€ opština i 730€ donator)	(od toga 1,330€ opština i 730€ donator)	(od toga 1,330€ opština i 730€ donator)	Donatori ¹⁸	- 300 lica informisano (100 godišnje), podeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti, itd.	
1.1.7. Sastanci za podizanje svesti roditelja (majki i očeva), kao i devojaka i dečaka, za prevenciju ranih brakova.	Direkcija za rad i socijalnu zaštitu (DRSZ)	JLjPRP ODO NVO MO	2024 - 2026	1,140 € (od čega 770€ opština i 370€ finansijska praznina)	1,140 € (od čega 770€ opština i 370€ finansijska praznina)	1,140 € (od čega 770€ opština i 370€ finansijska praznina)	KG Donatori	- Održano 6 sastanaka (3 godišnje) - 135 lica informisano (45 godišnje), podeljeno prema polu, starosti, nacionalnosti itd.	ODO GŽ
1.1.8. Promovisanje značajne uloge žena u razvojnim procesima društva kroz isticanje pozitivnih uzora žena u političkom i javnom odlučivanju.	GŽ	JLjPRP ODO Direkcija za turizam i ekonomski razvoj (DTER) NVO	2024 - 2026	€830 (opština)	€830 (opština)	€830 (opština)	KG Donatori	- Održano 6 promotivnih skupova (2 godišnje). -180 lica informisano (60 godišnje), podeljeno prema polu,	ORR GŽ

osnaživanje devojaka i ispunjavanje njihovih ljudskih prava. Za više vidite: <https://www.un.org/en/observances/girl-child-day>. Ostali međunarodni dani koji se odnose na decu (dakle devojke i dečake), kao i mlade žene i mladi ljudi, su: 12. jun – Svetski dan borbe protiv dečjeg rada, 12. avgust – Međunarodni dan mladih, 20. novembar – Svetski dan dece; u aprilu (datum se menja svake godine, od 22. do 28. aprila) – Međunarodni dan devojaka u informaciono-komunikacionim tehnologijama, itd. Za više vidite kalendar međunarodnih dana na: <https://www.un.org/en/observances/list-days-weeks>

¹⁸ Centar za jednakost i pravdu, Prizren će takođe doprineti ovoj aktivnosti

		MO						starosti, etničkoj pripadnosti, sposobnostima, itd. - Broj uzora žena u odlučivanju koje se promovišu svake godine	
1.1.9. Izdavanje časopisa "Rodna ravnopravnost u fokusu".	Direkcija za administraciju (DA)	JLjPRP Sve opštinske direkcije GŽ NVO MO	2025 - 2026	/	31,650 € (od toga 450€ opština i 31,200€ finansijska praznina ¹⁹)	31,650 € (od toga 450€ opština i 31,200€ finansijska praznina ²⁰)	KG Donatori	- Časopis "Rodna ravnopravnost u fokusu" izlazi i distribuirana se svaka 2 meseca (po 500 komada za svako izdanje)	ORR GŽ
1.1.10. Sastanci sa zaposlenima u lokalnim institucijama i razgovor o značaju prepoznavanja i prijavljivanja seksualnog uznemiravanja na radnom mestu.	JLjPRP	NVO MO	2024 - 2026	3,740 € (od toga 2,620€ opština i 1,120€ donator)	3,740 € (od toga 2,620€ opština i 1,120€ donator)	3,740 € (od toga 2,620€ opština i 1,120€ donator)	KG Donatori ²¹	- Održana 42 sastanka (14 godišnje) - 420 lica informisano (140 godišnje), podeljeno prema polu, starosti,	ORR GŽ

¹⁹ Nevladine organizacije su se obavezale da će podržati opštinu da pokrije ovu finansijsku prazninu

²⁰ Isto kao gorenavedeno

²¹ Centar za jednakost i pravdu, Prizren će takođe doprineti ovoj aktivnosti

								nacionalnosti itd.	
1.1.11. Izrada i usvajanje opštinske politike protiv seksualnog uznemiravanja na radnom mestu.	DA	Pravna kancelarija (PK) JLjPRP GŽ NVO MO	2024	7,875 € (od toga 5,300€ opština i 2,575€ donator)	/	/	DA Donatori ²²	- Izrađena i odobrena politika	ORR GŽ
1.1.12. Početak rada na osnivanju Muzeja Majke Tereze.	Direkcija za kulturu, omladinu i sport (DKOS)	DTER DA MO	2025 - 2026	/	Obračunavaće se u zavisnosti od koraka koji će biti preduzeti tokom godine	Obračunavaće se u zavisnosti od koraka koji će biti preduzeti tokom godine	DKOS Donatori	- Završene procedure za osnivanje Muzeja zajedno sa studijom izvodljivosti; – Počeli su radovi na izgradnji muzeja	ORR GŽ
1.1.13. Odobrenje posebnih mera ²³ koje obezbeđuju rodnu ravnopravnost u praksi, na pozicijama odlučivanja opštinskih izvršnih organa, za dodavanje žena/mladih žena službenica u svim opštinskim direkcijama po potrebi.	DA	LK JLjPRP GŽ NVO	2024	2,650 € (od čega 2,050€ opština i 600€ finansijska praznina)	/	/	DA	- Mere izrađene i odobrene	ORR GŽ

²² Centar za jednakost i pravdu, Prizren kao i UN Women će takođe doprineti ovoj aktivnosti

²³ Uspostavljanje bodovanja, sistema kvota ili sprovođenje drugih mera definisanih Zakonom 05/L-020 „O rodnoj ravnopravnosti“, koje omogućavaju ravnopravno učešće polova u lokalnim savetima, u izboru i zapošljavanju službenika/službenica u pozicijama odlučivanja u opštini, lokalnim javnim institucijama (školama, zdravstvu, itd.), kao i prilikom popunjavanja radnih mesta u nadležnim opštinskim direkcijama sa ženama/mladim ženama službenicama.

		MO							
Specifični cilj:		1.2. Povećanje mera i radnji opštine koje uzimaju u obzir i sprovode rodnu integraciju i odgovorno rodno budžetiranje.							
Pokazatelj			Osnovna vrednost (2024)	Cilj poslednje godine (2026.)	Rezultat				
1.2.a. Procenat opštinskog budžeta posvećen akcijama za osnaživanje žena i napredak ka rodnoj ravnopravnosti.			Biće utvrđeno	Povećano za 6%	Opština će preduzeti konkretne korake za rodnu integraciju u svim oblastima svog delovanja, što će biti realizovano korišćenjem rodno odgovornog budžetiranja kao glavnog sredstva.				
AKTIVNOST	SPROVOĐENJE		VREMENSKI ROK	TROŠAK (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJI	MONITORING
	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/pomoćne kancelarije		2024	2025	2026			
1.2.1. Koordinacioni sastanci sa lokalnim institucijama, NVO-ima i MO-ima za implementaciju LAPRR-a.	JLjPRP	Opštinske direkcije odgovorne za sprovođenje LAPRR-a	2024 - 2026	365 € (opština)	365 € (opština)	365 € (opština)	KG Donatori	- Održana 3 sastanka (1 godišnje) - Uključeno 60 lica (20 godišnje), podeljeno po polu, instituciji, itd. - Koordinirani plan rada za implementaciju LAPRR-a koji se priprema svake godine	ORR GŽ

1.2.2. Izgradnja kapaciteta opštinskih službenika za rodnu integraciju, procena uticaja roda na javne politike na lokalnom nivou.	JLjPRP	NVO MO	2024 - 2026	2,360 € (od toga 300€ opština, 1,030€ donator i 1,030€ finansijska praznina)	2,360 € (od čega 300€ opština i 2,060€ finansijska praznina)	2,360 € (od čega 300€ opština i 2,060€ finansijska praznina)	KG Donatori ²⁴	- Održano 6 obuka (2 godišnje). - 90 obučениh lica (30 godišnje) podeljeno po polu, starosti, profesiji, itd.	GECs GG
1.2.3. Izgradnja kapaciteta opštinskih službenika/službenica za primenu rodno odgovornog budžetiranja.	JLjPRP	NVO MO	2024 - 2026	2,360 € (od toga 300€ opština, 1,030€ donator i 1,030€ finansijska praznina)	2,360 € (od čega 300€ opština i 2,060€ finansijska praznina)	2,360 € (od čega 300€ opština i 2,060€ finansijska praznina)	ZK Donatori ²⁵	- Održano 6 obuka (2 godišnje). - 90 obučениh lica (30 godišnje) podeljeno po polu, starosti, profesiji itd.	ORR GŽ
1.2.4. Primena rodno odgovornog budžetiranja (ROB) od strane opštinskih direkcija.	Direkcija za ekonomiju i finansije (DEF)	Opštinske direkcije NVO MO	2024 - 2026	1,375 € (od toga 375€ od opštine i 1,000€ od donatora)	1,375 € (od toga 375€ od opštine i 1,000€ od donatora)	1,375 € (od toga 375€ od opštine i 1,000€ od donatora)	DEF Donatori ²⁶	- Broj budžetskih programa analiziranih iz rodne perspektive i gde se primenjuje ROB	ORR GŽ

²⁴ UN Women će takođe pružiti podršku za sprovođenje ovih obuka.

²⁵ UN Women će takođe pružiti podršku za sprovođenje ovih obuka.

²⁶ UN Women i DEMOS mogu pružiti podršku ovoj aktivnosti.

1.2.5. Informativni sastanci sa ženama/mladim ženama/devojkama i muškarcima/mladim ljudima/dečacima, u svoj njihovoj različitosti, o važnosti učešća u javnim raspravama uopšte, a posebno u budžetskim raspravama.	Sve opštinske direkcije koje organizuju javne rasprave	DEF JLjPRP NVO MO	2024 - 2026	3,240 € (od toga 1.515€ opština i 1,725€ donator)	3,240 € (od toga 1.515€ opština i 1,725€ donator)	3,240 € (od toga 1,515€ opština i 1,725€ donator)	Opštinske direkcije Donatori ²⁷	- Održano 30 sastanaka (10 godišnje) - 300 lica informisano (100 godišnje), podeljeno po godinama, etničkoj pripadnosti, mestu stanovanja, veštinama itd.	GEC GG
1.2.6. Priprema objedinjenih obrazaca ²⁸ za prikupljanje podataka razdvojenih prema polu i drugim individualnim karakteristikama, kao i objavljivanje informacija, za sve aktivnosti koje organizuje opština.	DO	JLjPRP Kancelarija za informisanje (KI) NVO MO	2024.	€2,050 (od kojih 1.050 € opština i 1.000 € donator ²⁹)	/	/	DO	- Pripremljeni obrasci - Podaci koji se prikupljaju posebno, na osnovu njihovog popunjavanja.	KRP GŽ
1.2.7. Prikupljanje osnovnih podataka za sve pokazatelje na nivou specifičnog cilja,	Sve nadležne opštinske direkcije	JLjPRP NVO MO	2024.	€400 (opština)	/	/	Opštinske direkcije	- Tabela sa popunjenim podacima osnovne vrednosti za	KRP GŽ

²⁷UN Women i DEMOS mogu pružiti podršku ovoj aktivnosti.

²⁸ Reč je o objedinjavanju prikupljanja podataka za učesnike u svim aktivnostima koje sprovodi opština, bez obzira na direkciju relevantne oblasti. Tako će biti pripremljena tabela (npr. u Excel-u) sa svim specifikacijama koje moraju da sadrže podatke (kao što su broj učesnika, pol, godine, etnička pripadnost, ograničena sposobnost, mesto stanovanja... itd.) i na osnovu nje, liste učešća koje se moraju popuniti u svakoj aktivnosti biće objedinjene. Slično, biće pripremljen i list sa uputstvima o tome kako će se pripremiti informacije za objavljivanje na internet stranici opštine, o sprovođenju relevantnih aktivnosti u ovom LAPRP.

²⁹ Za sprovođenje ove aktivnosti, pružiće podršku i DEMOS I UN WOMEN.

definisanih za merenje napretka ovog LAPRP.								svaki pokazatelj specifičnih ciljeva	
1.2.8. Dodavanje na službenu internet stranicu Opštine, poveznice sa informacijama posvećenih pitanjima ravnopravnosti polova i njeno redovno ažuriranje.	Jedinica za komunikaciju sa javnosti (JKJ)	JLjPRP Sve nadležne opštinske direkcije	2024. - 2026.	€2,475 (opština)	€2,700 (opština)	€2,700 (opština)	JKJ Sve nadležne opštinske direkcije	- Dodata poveznica. - Informacije se redovno ažuriraju.	KRP GŽ
1.2.9. Objavljivanje nalaza praćenja sprovođenja ovog Lokalnog akcionog plana za ravnopravnost polova.	JKJ	JLjPRP Sve nadležne opštinske direkcije	2024. - 2026	€2,300 (opština)	€2,300 (opština)	€2,300 (opština)	JKJ Sve nadležne opštinske direkcije	- Nalazi se objavljuju godišnje, na osnovu potpunog izveštaja o praćenju sprovođenja LAPRP	KRP GŽ
1.2.10. Jačanje (dodavanje dva službenica/službenika sa punim radnim vremenom posvećenih RP)	JLjPRP	Jedinca za ljudske resurse (JLJR)	2025. - 2026.	/	€13,320 (finansijski jaz) ³⁰	€13,320 (finansijski jaz) ³¹	KLJR	- Dv(a)e službenice(ka) sa punim radnim vremenom posvećena pitanjima RP dodata su strukturi	KRP GŽ
1.2.11. Obuka opštinskih službenika o upotrebi rodno osjetljivog, inkluzivnog i nediskriminatornog jezika.	JLjPRP	ARP NVO	2024. - 2026.	€1,275 (od kojih 150€ opština i 1,125€	€1,275 (od kojih 150€ opština i 1,125€	€1,275 (od kojih 150€ opština i 1,125€	KG Donatori	- Održane 3 obuke (1 godišnje)	KRP GŽ

³⁰ Opština treba da planira ovo povećanje za dva službenika u SOR-u 2025-2027.

³¹ Isto kao ispred.

		MO		finansijski jaz)	finansijski jaz)	finansijski jaz)		-60 obučenih (20 godišnje), podeljenih prema polu, starosti, profesiji itd.	
1.2.12. Upotreba rodno osetljivog jezika u opštinskim dokumentima i politikama.	Sve odgovorne direkcije	JKP JLjPRP	2024. - 2026.	€9,240 (opština)	€18,480 (opština)	€18,480 (opština)	Opštinske direkcije	- Opštinska dokumenta i publikacije se pripremaju rodno osetljivim jezikom	KRP GŽ
1.2.13. Informativne sesije o rodno osetljivom izveštavanju.	KI	JLjPRP NVO Lokalni mediji MO	2024. - 2026.	€1,025 (od kojih 150€ opština i 875€ finansijski jaz)	€1,025 (od kojih 150€ opština i 875€ finansijski jaz)	€1,025 (od kojih 150€ opština i 875€ finansijski jaz)	Opštinske direkcije	- Održane 3 sesije (1 godišnje) - 30 informisanih osoba (10 godišnje)	KRP GŽ

STRATEŠKI CILJ:	2. PROMOVISANJE ZDRAVLJA I SEKSUALNIH I REPRODUKTIVNIH PRAVA.
Očekivani rezultati:	2. a. Edukacija o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među profesionalcima i u zajednici dobija poseban značaj. 2.b. Značajno poboljšano donošenje odluka o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među devojkama, dečacima, mladama, mladićima, ženama i muškarcima.
Reference na glavne dokumente:	- Zakon br. 05/L -020 o ravnopravnosti polova, članovi 2.,4., 5., 6., 11. i 12. - Kosovski program za ravnopravnost polova 2020-2024, strateški cilj 2, specifični cilj 2.3. - Plan sprovođenja na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU za ravnopravnost polova III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 2, specifični ciljevi 2.1 i 2.2. - Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad žena (CEDAW) - članovi 2., 3., 4., 5. i 12. - Konvencija EK o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) – članovi 4. i 6. - Pekinška deklaracija i platforma za akciju (BDPfA), kritična oblast 3. - Agenda 2030, Ciljevi održivog razvoja (SDGs) 2030., SDG 3, cilj 3.7 i 3.8, pokazatelj 3.7.1 i 3.8.1; SDG 5, cilj 5.6, pokazatelj 5.6.1

	- Akcioni plan EU-a o ravnopravnosti polova 2021 – 2025 (EU GAP III), tematske oblasti 2. i 3. - Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi 6., 10., 14., 34. i 37.								
Specifični cilj:	2.1. Povećanje pristupa žena, mladih žena, devojaka, kao i muškaraca, mladih ljudi i dečaka, u svoj njihovoj raznolikosti, kvalitetnim zdravstvenim i uslugama seksualnog i reproduktivnog zdravlja.								
Pokazatelj	Osnovna vrednost (2024.)	Cilj poslednje godine (2026.)	Rezultat						
2.1.a. Broj žena, mladih, devojaka, u svoj njihovoj raznolikosti, sa povećanim pristupom seksualnom i reproduktivnom zdravlju i uslugama.	Biće utvrđeno	Povećan za 6%	Više informacija o pravima i zdravlju, kao i seksualnom i reproduktivnom zdravlju, posebno za žene, mlade i devojke, u svoj njihovoj raznolikosti.						
AKTIVNOST	SPROVOĐENJE		VREMENSKI ROK	TROŠAK (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ	PRAĆENJE
	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/institucije podrške		2024.	2025.	2026.			
2.1.1. Informativne sesije sa ženama, mladim ženama, devojčkama i muškarcima, mladima, dečacima, o njihovim pravima i brizi za seksualno i reproduktivno zdravlje.	Direkcija za zdravstvo (DZ)	Glavni centar porodične medicine (GCPM) ODO NVO MO	2024. - 2026.	€1,440 (opština)	€1,440 (opština)	€1,440 (opština)	DZ Donatori	- Održano 6 sastanaka (2 godišnje) - 120 informisanih (40 godišnje) podeljeno prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KRP GŽ
2.1.2. Informativne aktivnosti u okviru akcije „Ružičasti oktobar“.	DZ	Nacionalni institut za javno zdravlje (NIJZ) GCPM JLjPRP	2024. - 2026.	€1,120 (od kojih 620€ opština i 500€ donator)	€1,120 (od kojih 620€ opština i 500€ donator)	€1,120 (od kojih 620€ opština i 500€ donator)	DZ Donatori	- Održano 9 sastanaka (3 godišnje) - Broj informisanih lica (godišnje)	KRP GŽ

		NVO MO						podeljen prema starosti, etničkoj pripadnosti itd.	
2.1.3. Kontinuitet brige o majkama i bebama kroz kućne posete (u porodici).	DZ	GCPM	2024. - 2026.	€40,000 (opština)	€40,000 (opština)	€40,000 (opština)	DZ	- Obačljeno 12.000 poseta (4.000 godišnje)	KRP GŽ
2.1.4. Informativne aktivnosti o raku grlića materice, posebno sa ženama i mladama u ruralnim sredinama.	DZ	GCPM NVO MO	2024. - 2026.	€1,580 (od kojih 1.080€ opština i 500€ finansijski jaz)	€1,580 (od kojih 1.080€ opština i 500€ finansijski jaz)	€1,580 (od kojih 1.080€ opština i 500€ finansijski jaz)	DZ Donatori	- Održano 12 sesija (4 godišnje) - 120 informisanih žena (40 godišnje), podeljeno prema starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KRP GŽ
2.1.5. Informativne sesije sa roditeljima (majkama i očevima) i devojčicama o važnosti primanja vakcine protiv HPV	DZ	GCPM NVO MO	2024. - 2026.	€690 (opština)	€690 (opština)	€690 (opština)	DZ Donatori	- Održano 6 sesija (2 godišnje) - 150 informisanih lica (50 godišnje), podeljeno prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KRP GŽ

2.1.6. Besplatno obavljanje mamografije za žene i mlade, tokom cele godine	DZ	GCPM	2024. - 2026.	€1,250 (opština)	€1,250 (opština)	€1,250 (opština)	DZ	- Broj besplatnih mamografija urađenih svake godine (250 godišnje)	KRP GŽ
2.1.7. Zalaganje za sponzorstvo i distribuciju besplatnih higijenskih uložaka u školama.	DZ DZSZ	NVO MO	2024. - 2026.	€235 (opština)	Obračunava se	Obračunava se	DZ Donatori	- 1 sastanak sa 15 ljudi koji će se zalagati za ovu svrhu (2024). - Distribucija je omogućena saradnjom sa biznisima i NVO i MO (2025. i 2026.)	KRP GŽ
2.1.8. Finansijska podrška obolelima od malignih bolesti.	DZ	KG	2024. - 2026.	Obračunava se na osnovu zahteva i pokriva cenu od 400 € po osobi.	Obračunava se na osnovu zahteva i pokriva cenu od 400 € po osobi.	Obračunava se na osnovu zahteva i pokriva cenu od 400 € po osobi.	DZ	- Broj lica kojima je potrebna podrška svake godine ³² (400 evra po osobi)	KRP GŽ
STRATEŠKI CILJ:	3. PROMOVISANJE EKONOMSKIH, SOCIJALNIH PRAVA I PRAVA DOSTOJNOG ZAPOSŁJAVANJA, KAO I OSNAŽIVANJE DEVOJČICA, MLADIH I ŽENA.								
Očekivani rezultati:	3. a. Učešće žena i mladih u apliciranju za opštinske subvencije koje se odnose na poljoprivredu i ekonomski razvoj značajno je poboljšano. 3.b. Podrška opštine kvalitativnim i rodno osetljivim socijalnim uslugama, povećana.								
Reference na glavne dokumente:	- Zakon br. 05/L -020 o ravnopravnosti polova, članovi 1., 2., 4., 5., 6., 12., 15., 16., 17. i 18. - Kosovski program za ravnopravnost polova 2020-2024, strateški cilj 2, specifični cilj 1.1 I 1.2.								

³²Opština će svake godine obračunavati i izveštavati broj lica koja su obuhvaćena ovim isplatom, delići podatke prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.

	<ul style="list-style-type: none"> - Plan sprovođenja na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU za ravnopravnost polova III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 2, specifični ciljevi 2., 3., 4., 5. i 6. - Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad žena (CEDAW) - članovi 2., 3., 4., 5., 11., 13. i 14. - Konvencija EK o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) – članovi 4. i 6. - Pekinška deklaracija i platforma za akciju (BDPfA), kritične oblasti 1 i 6. - Agenda 2030., Ciljevi održivog razvoja (SDG) 2030., SDG 5, cilj 5.1, 5.4 i 5.a, pokazatelji 5.1.1, 5.4.1 i 5.a.1 SDG 8, 8.5 i 8.6, pokazatelji 8.5.2 i 8.6.1. - Akcioni plan o ravnopravnosti polova EU-a 2021 – 2025. (EU GAP III), tematske oblasti 2. i 3. - Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi 10, 11, 15, 18, 27, 31, 34 i 35. 								
Specifični cilj:	3.1. Povećanje pristupa žena i mladih, u svoj njihovoj raznolikosti, uslugama, proizvodima i finansijskim resursima koji utiču na njihovo ekonomsko osnaživanje.								
Pokazatelj			Osnovna vrednost (2024.)	Cilj poslednje godine (2026.)	Rezultat				
3.1.a. Broj žena/mladih poljoprivrednika i preduzetnika, korisnika grantova i subvencija opštine			To će biti utvrđeno	Povećan za 10%	Više žena i mladih žena angažovanih kao poljoprivrednike i preduzetnice imaće pristup informacionim resursima i imaće koristi od grantova i subvencija opštine.				
AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VREMENSKI ROK	TROŠAK (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ	PRAĆENJE
	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/ institucije podrške		2024.	2025.	2026.			
3.1.1. Informativni sastanci o grantovima i subvencijama koje dele opštine ili resorna ministarstva, sa ciljem povećanja interesovanja za apliciranje žena i mladih.	Direkcija za poljoprivredu i ruralni razvoj (DPRR) DTER	JLjPRP NVO MO	2024. - 2026.	€500 (opština)	€500 (opština)	€500 (opština)	DPRR DTER Donatori	- Održano 6 sastanaka (2 godišnje) - 6 informisanih lica (2 godišnje), podeljeno prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KRP GŽ

3.1.2. Subvencija poljoprivrednica i poljoprivrednika (prema prioritetima DPRR), u cilju podsticanja žena/mladih poljoprivrednica da se uključe u ovu aktivnost.	DPRR	NVO MO	2024. - 2026.	€700 (opština)	€700 (opština)	€700 (opština)	DPRR Donatori	- subvencionisane 42 poljoprivrednice (14 godišnje), podjeljeno prema oblasti, vrsti delatnosti itd.	KRP GŽ
3.1.3. Podrška poljoprivrednicama sa poljoprivrednom opremom/mehanizacijom.	DPRR	NVO MO	2024. - 2026.	€600 (opština)	€600 (opština)	€600 (opština)	DPRR Donatori	- 6 poljoprivrednica uz podršku poljoprivrednom opremom/mehanizacijom (2 godišnje)	KRP GŽ
3.1.4. Osposobljavanje žena i devojaka poljoprivrednica u oblasti digitalizacije kako bi se olakšala promocija i prodaja poljoprivrednih proizvoda putem online platformi. ³³	DTI DPRR	NVO MO	2024. - 2026.	€300 (opština)	€300 (opština)	€300 (opština)	DPRR Donatori	- Razvijene 3 radionice (1 godišnje) - Broj osposobljenih žena (u godini), podjeljen prema starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KRP GŽ
3.1.5. Subvencionisanje, novčanim sredstvima, biznisa u vlasništvu žena/mladih, u svoj njihovoj raznolikosti, kao i žena ili mladih	DTER	NVO MO	2024. - 2026.	Određuje se u zavisnosti	Određuje se u zavisnosti od zahteva	Određuje se u zavisnosti od zahteva	DPRR Donatori	- Broj subvencionisanih ženskih	KRP GŽ

³³ Ova aktivnost je predložena na osnovu rodne analize koju je izradila DPRR uz podršku UN Women u okviru Regionalnog programa: „Transformativno finansiranje za rodnu ravnopravnost ka transparentnijoj, inkluzivnoj i odgovornijoj upravi na Zapadnom Balkanu“, koji finansira SIDA i sprovodi na Kosovu od 2020. godine.

žena koje žele da se angažuju u start-up.				od zahteva					biznisa godišnje	
3.1.6. Prezentacija domaćih proizvoda koje pripremaju žene/mlade i muškarci/mladi u svojoj njihovoj raznolikosti, na lokalnim sajmovima, poštujući načela ravnopravnosti polova.	DTER DPRR	NVO MO	2024. - 2026.	Obračunavaće se tokom godine	Obračunavaće se tokom godine	Obračunavaće se tokom godine	DTER DPRR Donatori	- Broj održanih lokalnih sajmova (godišnje) - Broj lokalnih ženskih proizvoda koji se predstavljaju svake godine	KRP GŽ	
3.1.7. Promocija uspešnih slučajeva profesionalaca u svim oblastima, u svojoj njihovoj raznolikosti, na međunarodnom sajmu, poštujući principe ravnopravnosti polova.	DTER	NVO MO	2024. - 2026.	Obračunavaće se tokom godine	Obračunavaće se tokom godine	Obračunavaće se tokom godine	DTER Donatori	- Broj uspešnih slučajeva međunarodno promovisanih profesionalaca	KRP GŽ	
3.1.8. Objavljivanje priča uspešnih žena u biznisu da inspirišu druge, kao i korišćenje društvenih platformi za deljenje poruka, citata i iskustava vezanih za žene u preduzetništvu.	DTER	DPRR JLjPRP GŽ NVO MO	2025 - 2026	/	Troškovi uključeni u gore navedene aktivnosti 1.1.8 i 1.2.8	DTER Donatori	DTER Opštinske direkcije Donatori	- Broj publikacija uspešnih priča žena u biznisu. - Broj poruka podeljenih na društvenim mrežama o ženama u biznisu i broj njihovih pratilaca	KRP GŽ	
3.1.9. Saradnja sa organizacijama civilnog društva koje podržavaju žene u biznisu, na organizovanju aktivnosti i kampanji.	DTER	NVO MO	2025 - 2026	/	Obračunavaće se tokom godine	Obračunavaće se tokom godine	DTER Donatori	- Broj aktivnosti i kampanja organizovanih u saradnji sa NVO-ima koji	KRP GŽ	

								podržavaju žene u biznisu	
3.1.10. Obeležavanje Dana poslovnih žena (22. septembra) kroz događaje (seminara, konferencija, radionica), ili njihovo angažovanje na panelima koji se bave temama kao što su rodna ravnopravnost, preduzetništvo i razvoj karijere za žene.	DTER	NVO MO	2025 - 2026	/	Trošak će se obračunavati tokom godine	Trošak će se obračunavati tokom godine	DTER Donatori	- Aktivnosti koje se sprovode svake godine 22. septembra	KRP GŽ
Specifični cilj:	3.2. Povećanje pristupa žena, muškaraca, mladih, mladića, devojaka i dečaka, u svoj njihovoj raznolikosti, kvalitativnim, inkluzivnim i rodno odgovornim socijalnim uslugama.								
Pokazatelj	Osnovna vrednost (2024.)		Cilj poslednje godine (2026.)		Rezultat				
3.2.a Broj stanovnika opštine koji imaju koristi od kvalitativnih, sveobuhvatnih i rodno odgovornih socijalnih usluga	Biće utvrđeno		Povećan za 6%		Opština će unaprediti broj i kvalitet sveobuhvatnih i rodno odgovornih socijalnih usluga, kroz koje će se povećati i broj korisnika.				
AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VREME NSKI ROK	TROŠAK (€)			IZVOR FINANSIRAN JA	POKAZATELJ	PRAĆENJE
	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/ institucije podrške		2024.	2025.	2026.			
3.2.1. Subvencionisanje plaćanja vrtića za decu samohranih majki, sa socijalnim problemima i decu majki slučajeva nasilja u porodici.	Direkcij za rad i socijalnu zaštitu (DRSZ)	ODO	2024. - 2026.	€3,000 (opština)	€3,000 (opština)	€3,000 (opština)	DPMS	- 15 subvencionisane dece (5 godišnje)	KRP GŽ
3.2.2. Subvencija prehranbenim i higijenskim paketima za socijalne slučajeve i siromašne porodice, uz poštovanje principa rodne ravnopravnosti.	DPMS	NVO MO	2024. - 2026.	€72,000 (opština)	€80,000 (opština)	€80,000 (opština)	DPMS Donatori	- 2.900 subvencionisanih paketa (900 za 2024. godinu i 1000 za 2025. i 2026. godinu)	KRP GŽ
3.2.3. Subvencionisanje realizacije projekata NVO-a koji se bave	DRSZ	NVO	2024. -	€60,000 (opština)	€60,000 (opština)	€60,000 (opština)	DRSZ	- 42 subvencionisane	KRP

problemima ugroženih grupa, dajući prioritet projektima zasnovanim na poštovanju principa rodne ravnopravnosti.		MO	2026.				Donatori	NVO (12 za 2024. godinu i 15 za 2025. i 2026. godinu), podeljene prema ciljnim grupama, uslugama koje nude itd.	GŽ
3.2.4. Subvencionisanje ozbiljnih socijalnih slučajeva žena i muškaraca, kojima je potrebna hitna pomoć u suočavanju sa bolesti koje ne subvencioniše Direkcija za zdravstvo	DRSZ	NVO MO	2024. - 2026.	€2,000 (finansijsk i jaz)	€2,000 (finansijsk i jaz)	€2,000 (finansijsk i jaz)	DRSZ Donatori	- 15 subvencionisanih socijalnih slučajeva (5 godišnje), podeljenih prema polu, starosti, problemu itd.	KRP GŽ
3.2.5. Subvencionisanje porodica u ekonomskim poteškoćama plaćanjem kirije, davanje prednosti porodicama na čijem su čelu žene	DRSZ	NVO MO	2024. - 2026.	€530,00 0 (opština, predviđen o trogodišnjim programom stanovanja 2023- 2025) ³⁴	€620,00 0 (opština, predviđen o trogodišnjim programom stanovanja 2023- 2025)	€620,00 0 (opština, pozivajući se na prognozu za 2025. godinu)	DRSZ Donatori	- 33 žrtve nasilja u porodici i žene glave domaćinstva, subvencionisane svake godine (izgradnja krova - 8, renoviranje - 10, stambeni bonus -15); - svake godine subvencionisano 10 dece siročadi (devojčica i dečaka)	KRP GŽ

³⁴ Videti trogodišnji Program stanovanja 2023-2025, odobren Opštinskom odlukom br. 60 (300.000 evra za izgradnju kuća za porodice sa niskim primanjima; 100.000 evra za renoviranje kuća i stanova porodica sa niskim primanjima; 70.000 evra za izgradnju krovova za porodice sa niskim primanjima i 60.000 evra za stambeni bonus, za 2024. godinu, kao i 320.000 evra za izgradnju kuća za obične porodice, 80.000 evra za stambeno zbrinjavanje za 2025. godinu).

									<p>(izgradnja kuća krova -2, renoviranje -4, stambeni bonus - 4); 28 osoba sa posebnim potrebama subvencionisano svake godine (izgradnja kuća krovova -8, renoviranje -10, stambeni bonus - 10);</p> <p>24 repatrirana lica subvencionisana lica svake godine (izgradnja kuća krova -8, renoviranje -8, stambeni bonus - 8) itd.</p>
STRATEŠKI CILJ:	4. SMANJENJE RODNIH NEJEDNAKOSTI U KVALITETNOM OBRAZOVANJU, KULTURI I SPORTU, ZA ŽENE, MUŠKARCE, MLADE, DEVOJČICE I DEČAKE, U SVOJ NJIHOVOJ RAZNOLIKOSTI.								
Očekivani rezultati:	<p>4. a. Značajno se povećao broj žena, mladih i devojaka u svoj svojoj raznolikosti, uključenih u kvalitetno obrazovanje i proces celoživotnog učenja.</p> <p>4.b. Unapređene su jednake mogućnosti za angažovanje i uvažavanje ličnosti iz umetnosti, kulture i sporta, za žene, muškarce, mlade, mladiće, devojke i dečake.</p>								
Reference na glavne dokumente:	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon br. 05/L -020 o rodnoj ravnopravnosti, članovi 2., 4., 5., 6., 12., 20. i 18. - Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, strateški cilj 2, specifični ciljevi 2.1 i 2.2. - Plan sprovođenja na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU-a za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 3, specifični cilj 2., 3., 4., 5. i 6. 								

	<ul style="list-style-type: none"> - Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) - članovi 2., 3., 4., 5. i 10. - Konvencija EK o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) – članovi 4. i 6. - Pekinška deklaracija i platforma za akciju (BDPfA), kritične oblasti 2. - Agenda 2030, Ciljevi održivog razvoja (SDG) 2030, SDG 4, cilj 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.7 i 4.5, pokazatelj 4.2.1, 4.3.1, 4.4.1, 4.7.1 i 4. ; SDG 5, cilj 5.1 i 5.c, pokazatelj 5.1.1 i 5.c.1. - Akcioni plan EU za rodnu ravnopravnost 2021 – 2025 (EU GAP III), tematska oblast 3. - Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi 10., 13., 16., 20., 24., 31., 34. i 35. 								
Specifični cilj:	4.1. Pružanje jednakih mogućnosti za kvalitetno obrazovanje i doživotno učenje, za devojčice, devojke i žene, kao i dečake, omladinu i muškarce opštine, u svojoj njihovoj raznolikosti.								
Pokazatelj	Osnovna vrednost (2024.)	Cilj poslednje godine (2026.)	Rezultat						
4.1.a. Broj devojaka, mladih i žena iz svih grupa uključenih u usluge kvalitetnog obrazovanja i stručnog osposobljavanja	Biće utvrđeno	Povećan za 10%	Više devojaka, mladih i žena iz svih grupa uključenih u kvalitetno obrazovanje i usluge stručnog osposobljavanja. Opština i lokalni partneri preduzimaju kontinuirane mere da obezbede kvalitetno obrazovanje za stanovnike Prizrena						
AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VREMENSKI ROK	TROŠAK (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ I	PRAĆENJE
	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/ institucije podrške		2024.	2024.	2026.			
4.1.1. Informativni sastanci sa učenicima u školama kako bi se orijentisali na stručno obrazovanje i zanimanja koja ruše rodne stereotipe.	ODO	Škole JLjPRP NVO MO	2024. - 2026.	€7,000 (opština)	€7,000 (opština)	€7,700 (opština)	ODO Donatori	- Broj održanih sastanaka (godišnje) - 2400 senzibilizovanih (800 godišnje) podeljenih prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KRP GŽ
4.1.2. Aktivnosti podizanja svesti za prevenciju napuštanja škole za devojčice i dečake u višem srednjem obrazovanju,	ODO	Škole JLjPRP	2024. - 2026.	€10,000 (opština)	€10,000 (opština)	€11,000	ODO Donatori	- Broj razvijenih aktivnosti (po godini)	KRP GŽ

sa fokusom na zajednice Roma, Aškalija i Egipćana.		NVO MO							- Broj senzibilizovanih osoba (godišnje) podeljen prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	
4.1.3. Podela opštinskih stipendija za učenice/učenike i studentkinje i studente, za deficitarne profesije, poštujući principe rodne ravnopravnosti.	ODO	DFE	2024. - 2026.	€140,00 0 (opština)	€150,000 (opština)	€160,00 0 (opština)	ODO		-Svake godine se dodeljuje 251 stipendija za deficitarne profesije, prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KRP GŽ
4.1.4. Informativne aktivnosti sa učenicama i učenicima u školama, o ranim brakovima i rodnim normama i štetnim društvenim praksama.	ODO	Škole JLjPRP NVO MO	2024. - 2026.	€2,000 (opština)	€2,000 (opština)	€2,200 (opština)	ODO Donatori		- Održana 3 sastanka (1 godišnje) - 1200 senzibilizovanih (400 godišnje) podeljenih prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KRP GŽ
4.1.5. Informativne aktivnosti sa učenicama i učenicima u školama, o različitim oblicima rodno zasnovanog nasilja i zaštiti koja se u tom pogledu nudi, uključujući kibernetičko nasilje i njegove rodne aspekte.	ODO	Škole JLjPRP NVO MO	2024. - 2026.	€4,000 (opština)	€4,000 (opština)	€4,400 (opština)	ODO Donatori		- Održano 6 sastanaka (2 godišnje) - 450 senzibilizovanih ljudi (150 godišnje)	KRP GŽ

								podijeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	
4.1.6. Informativne aktivnosti sa učenicima u školama o trgovini ljudima sa fokusom na trgovinu devojkama, mladima i ženama.	ODO	Škole JLjPRP NVO MO	2024. - 2026.	€2,000 (opština)	€2,000 (opština)	€2,200 (opština)	ODO Donatori	- Održano 6 sastanaka (2 godišnje) - 450 senzibilizovanih ljudi (150 godišnje) podijeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KRP GŽ
4.1.7. Informativne aktivnosti sa učenicama i učenicima u školama o maltretiranju.	ODO	Škole JLjPRP NVO MO	2024. - 2026.	€3,000 (opština)	€3,000 (opština)	€3,300 (opština)	ODO Donatori	- Održano 5 sastanaka (x godišnje) - 450 senzibilizovanih osoba (150 godišnje) podijeljeno prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	KRP GŽ
4.1.8. Poštovanje standarda rodne ravnopravnosti ³⁵ u svim školskim, sportsko-rekreativnim objektima koje će opština rekonstruisati ili izgraditi.	DI za inspektorate (DI)	Direkcija za urbanizam i prostorno	2024. - 2026.	€25,000 (opština)	€25,000 (opština)	€27,000 (opština)	DI	- 6 rekonstruisanih objekata sa	KRP GŽ

³⁵ Standardi koji se odnose na infrastrukturu pogodnu za oba pola, kao i pristupačnost (tj. odvojeni toaleti za devojčice i dečake i prilagođeni osobama sa ograničenim sposobnostima, odvojene svlačionice za devojčice i dečake, objekti pogodni za kretanje i boravak devojčica i dečaka sa ograničenim sposobnostima unutar i izvan zgrada institucije, adaptiranih učionica i sl.)

	ODO Direkcija za kulturu, omladinu i sport (DKOS)	planiranje (DUPP)						ispunjenim standardima	
Specifični cilj:		4.2. Promovisanje uspešnih modela žena, mladih i devojaka, u svoj njihovoj različitosti, koji ulažu i aktivno učestvuju u umetnosti, kulturi i sportu.							
Pokazatelj			Osnovna vrednost (2024.)	Cilj poslednje godine (2026.)	Rezultat				
4.2.a. Broj žena i devojaka koje se promovišu kao uspešni modeli u umetnosti, kulturi i sportu.			Biće utvrđeno	Povećan za 10%	Više žena, mladih žena i devojaka koje se promovišu kao uspešni uzori u umetnosti, kulturi i sportu.				
AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VREMENSKI ROK	TROŠAK (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJI	PRAĆENJE
	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/po moćne institucije		2024.	2025.	2026.			
4.2.1. Dopuna-izmena propisa za formiranje opštinskih komisija koje odlučuju o subvencijama i budžetskoj pomoći u sektoru kulture, omladine i sporta, uključujući i obavezu ravnomernog rodnog učešća u ovim komisijama, kao i učešće mladih. ³⁶	PK	DKOS	2024.	375 € (opština)	/	/	KG	- Uredba završena-izmenjena i usvojena	KRP GŽ
4.2.2. Informativni sastanci o grantovima i subvencijama koje opština distribuira za kulturu i sport, sa ciljem povećanja interesovanja za apliciranje kod mladih.	DKOS	KG NVO MO	2024. - 2026.	980 € (od kojih 460€ opština i 520€ finansijski jaz)	€ 980 (od kojih 460€ opština i 520€ finansijski jaz)	€ 980 (od kojih 460€ opština i 520€ finansijski jaz)	DKOS	- Održano 6 sastanaka (2 godišnje) - 300 informisanih lica	KRP GŽ

³⁶ Ova aktivnost je zasnovana na rezultatima regionalnog programa analize DKOS, koji je izradila opština, uz podršku ekspertize UN Women, a koji je odobrio regionalni projekat: „Transformativno finansiranje za rodnu ravnopravnost – prema transparentnijoj, inkluzivnijoj i odgovornijoj upravi u zemljama Zapadnog Balkana“, koju finansira sama SIDA i sprovedena je na Kosovu 2020.

								(100 godišnje), podeljeno prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	
4.2.3.Subvencije za NVO i organizacije u umetnosti, kulturi i sportu, poštujući principe RR-a i dajući prioritet NVO-ovima kojim rukovode žene. ³⁷	DKOS	KG	2024. - 2026.	Obračun avaće se tokom godine na osnovu potreba	Obračuna vaće se tokom godine na osnovu potreba	Obračun avaće se tokom godine na osnovu potreba	DKOS	- Broj podržanih NVO-ova, navodeći one koje vode žene.	KRP GŽ
4.2.4. Osnivanje ženskih/omladinskih/devojačkih sportskih klubova. ³⁸	DKOS	KG	2024. - 2026.	Obračun avaće se tokom godine na osnovu potreba	Obračuna vaće se tokom godine na osnovu potreba	Obračun avaće se tokom godine na osnovu potreba	DKOS	- Broj podržanih ženskih sportskih klubova svake godine	KRP GŽ
4.2.5.Izbor najuglednijih u kategorijama kulture, omladine i sporta, poštujući principe rodne ravnopravnosti.	DKOS	NVO MO	2024. - 2026.	Obračun avaće se tokom godine na osnovu potreba	Obračuna vaće se tokom godine na osnovu potreba	Obračun avaće se tokom godine na osnovu potreba	DKOS	- Broj žena koje se svake godine biraju kao izuzetne u ovim kategorijama	KRP GŽ

³⁷ Ova aktivnost je zasnovana na rezultatima regionalnog programa analize DKOS, koji je izradila opština, uz podršku ekspertize UN Women, a koji je odobrio regionalni projekat: „Transformativno finansiranje za rodnu ravnopravnost – prema transparentnijoj, inkluzivnijoj i odgovornijoj upravi u zemljama Zapadnog Balkana“, koju finansira sama SIDA i sprovedena je na Kosovu 2020.

³⁸ Ova aktivnost je zasnovana na rezultatima regionalnog programa analize DKOS, koji je izradila opština, uz podršku ekspertize UN Women, a koji je odobrio regionalni projekat: „Transformativno finansiranje za rodnu ravnopravnost – prema transparentnijoj, inkluzivnijoj i odgovornijoj upravi u zemljama Zapadnog Balkana“, koju finansira sama SIDA i sprovedena je na Kosovu 2020.

STRATEŠKI CILJ:	5. SLOBODA OD SVIH OBLIKA NASILJA NA RODNOJ OSNOVI³⁹
Očekivani rezultati:	5. a. Žene, muškarci, mlade žene, omladina, devojke i dečaci, u svoj svojoj različitosti, činioci su promene za društvo jednakih mogućnosti i bez nasilja.
Reference na glavne dokumente:	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon br. 05/L -020 o rodnoj ravnopravnosti, članovi 1., 2., 4., 5., 6., 12. - Zakon o sprečavanju i zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad ženama i rodno zasnovanog nasilja br. 08/L-185, - Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, strateški cilj 1., specifični cilj 1.2, strateški cilj 3, specifični ciljevi 3.1 i 3.2. - Plan sprovođenja na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU-a za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 1, specifični ciljevi 3.2 i 3.7, tematska oblast 4, specifični ciljevi 4.1, 4.2 i 4.4. - Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) - članovi 2., 3., 4., 5. i 7. - Konvencija EK o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) – članovi 4 i 6. - Pekinška deklaracija i platforma za akciju (BDPfA), kritične oblasti 7., 8. i 9. - Agenda 2030, Ciljevi održivog razvoja (SDG) 2030, SDG 5, cilj 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.a i 5.c, - Akcioni plan EU o rodnoj ravnopravnosti 2021 – 2025 (EU GAP III), tematska oblast 1. - Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10.
Specifični cilj:	5.1. Jačanje Koordinacionog mehanizma za zaštitu žrtava/preživelih/preživelih nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja.

Pokazatelj	Osnovna vrednost (2024.)	Cilj poslednje godine (2026.)	Rezultat
5.1.a Broj slučajeva kojima se upravlja efikasno i na multisektorski koordinisan način, od strane članova Koordinacionog mehanizma u Prizrenu.	Biće utvrđeno	Povećan za 10%	Više informacija o rodno zasnovanom nasilju i više žena, mladih i devojaka koje znaju kako da se zaštite i gde da potraže pomoć u slučaju nasilja nad njima.

AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VREMENSKI ROK	TROŠAK (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ I	PRAĆENJE
	Direkcija / odgovorna kancelarija	Direkcije/ institucije podrške							

³⁹ Ovaj cilj je dodat ovom LAPRP-u dok opština ne izradi Loklani akcioni plan za zaštitu od nasilja u porodici, tako da nema nameru da obuhvata sve radnje koje je proizveo da bi se postiglo njegovo produženje.

5.1.1. Funkcionalizacija Koordinacionog mehanizma (KM) u skladu sa izmenjenom i završenom zakonskom regulativom.	CSR	KG Članovi KM NVO MO	2024. - 2026.	€1,340 (opština)	€1,340 (opština)	€1,340 (opština)	KG Donatori	- KM funkcionalan Sastanci se održavaju redovno po operativnom ugovoru (4 sastanka godišnje sa 21 članom KM-a)	KRP GŽ
5.1.2. Izrada Opštinskog akcionog plana za zaštitu od nasilja u porodici.	KM	JLjPRP NVO MO	2024.	€7,100 (od čega 3,450€ opština i 3,650€ finansijski jaz) ⁴⁰	/	/	KG Donatori	- Završen i usvojen Akcioni plan	KRP GŽ
5.1.3. Obuke članova KM-a o pravnom okviru i upravljanju slučajevima.	KM	JLjPRP NVO MO	2024. - 2026.	€2,700 (od kojih 400€ opština i 2,300€ finansijski jaz)	€2,700 (od kojih 400€ opština i 2,300€ finansijski jaz)	€2,700 (od kojih 400€ opština i 2,300€ finansijski jaz)	KG Donatori	- Održano 6 obuka (2 godišnje) - 21 obučena osoba (godišnje) podeljeno prema polu, starosti, profesiji itd.	KRP GŽ
5.1.4. Informativna aktivnost u okviru Kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“	KM	JLjPRP NVO MO	2024. - 2026.	€4,000 (opština)	€4,000 (opština)	€4,000 (opština)	KG Donatori	- Svake godine se izrađuju 10 aktivnosti	KRP GŽ
5.1.5. Pokrivenost hitnih službi za slučajeve nasilja u porodici.	KG	JLjPRP NVO	2024. - 2026.	Obračuna vače se na osnovu	Obračunava će se na osnovu	Obračuna vače se na osnovu	KG Donatori	- % budžeta namenjenog za pokrivanje hitnih	KRP GŽ

⁴⁰ Opština je započela napore da identifikuje potencijalne donatore za podršku ovom akcionom planu. Službeni zahtev je takođe poslat UN Women-u.

		MO		uputstava Ministarst va pravde i broja hitnih slučajeva	uputstava Ministarst va pravde i broja hitnih slučajeva	uputstava Ministarst va pravde i broja hitnih slučajeva		troškova za slučajeve	
5.1.6. Podrška skloništa za slučajeve nasilja u porodici.	KG	JLjPRP	2024. - 2026.	€9,500 (opština)	€9,500 (opština)	€9,500 (opština)	KG Donatori	- Iznos od 9.500 evra godišnje koji se dodeljuje za podršku skloništa	KRP GŽ
5.1.7. Sesije o osetljivom izveštavanju o slučajevima rodno zasnovanog nasilja	KI	JLjPRP NVO Lokalni mediji MO	2024. - 2026.	€1,075 (od kojih 200€ opština i 875€ finansijski jaz)	€1,075 (od kojih 200€ opština i 875€ finansijski jaz)	€1,075 (od kojih 200€ opština i 875€ finansijski jaz)	KG Donatori	- Održane 3 sesije (1 godišnje) - 10 lica informisano godišnje	KRP GŽ

Službena napomena: Ovaj dokument je odobren na sjednici Skupštine opštine održanoj 13.11.2024.

